Poštnina plačana v gotovini | Leto LVI. | V Ljubljani, v petek, dne 27. aprila 1928. | Št. 97. | Posamezna številka 2 Din

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 120 Din, za inozemstvo 140 D

SLOVENEC

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp. petit-vrsta mali oglasi po 1·50 in 2 D, večji oglasi nad 45 mm višine po Din 2·50, veliki po 3 in 4 Din, v uredniškem delu vrstica po 10 Din
Pri večjem naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredništva telefon št. 2050, upravništva št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6. Čekovni račun: Ljubljana štev. 10.650 in 10.349 za inserate, Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Rusija iz krize v krizo

Da je prišlo evropsko agrarno vprašanje v položaj, ki ni rožnat in ki v dobi neprestanih socialno-političnih razgovorov zahteva nekaj, kar je le njemu lastno, se danes ne da več tajiti. Brali smo že, da je prišlo v Prusiji do divjih uporov, da so hotela oblastva rubiti; socialna demokracija si beli glavo, kako prenesti svoj program o »demokratizaciji kapitala« na zemljiška posestva ter odpraviti krizo. Kako pridobiti dušo kmetskega prebivalstva — se sprašujejo tudi avstrijski socialisti in mislijo biti kmetskim vprašanjem kos z dobro strankarsko organizacijo. Ista negotovost tudi v drugih državah. V ospredju vsega življenja pa je agrarno vprašanje v Rusiji in zdi se, da ravno radi njega nova notranjepolitična presenečenja niso izključena.

Že strogo politične strani ruske politike so zelo sumljive. Na ljubo dotoka inozemskega kapitala je Stalin desavuiral boljševizem ravno tiste dni, ko je tipal Litvinov v Ženevi, kako bi moglo priti do kakega stika z Anglijo, da bi prenehal anglosaksonski bojkot, ki drži Rusijo kakor železne klešče. Takrat se je zdelo, da bo Rusija nastopila tretjo dobo narodno-gospodarskega življenja, ko se bo državni aparat naslonil na dejanskemu življenju vsaj zmerno-socialno urejeno kmetijsko gospodarstvo, če ni mogoče dvigniti konkurenčno sposobne industrije. Trockij in njegova družba je morala v Sibirijo — resno ali le namišljeno, je postranska stvar —, Stalin sam pa je s tem korakom indirektno priznal, da bo treba svobodo na kmetih razširiti ter da ne bo šel proti srednjim kmetom, zoper katere je ravno Trockij najbolj rohnel. Evropa naj bi videla v tem ravnanju dokaz, da se Rusija bliža gotovo zmerni demokraciji in da je naložitev kapitala v takem gospodarstvu vsaj približno varna.

Toda uspeh je izostal. Litvinov se je vrnil iz Ženeve praznih rok ter se pritoževal, da je bil Chamberlain v razgovoru ledeno mrzel. Zadnje dni se zdi, da se osamljenost Rusije še poostruje. Ameriški zunanji minister Kellog je dejal, da z Rusijo nobene zveze, njegov senator pa, da bi bil splošni protisovjetski blok najpotrebnejši. V Nemčiji, kjer je imela Rusija še največ kredita, so sprožili gospodarski krogi načelno vprašanje, ali se še splača, da država stavlja težke milijone jamstva v svoje proračune za stvari, ki jih oni pošiljajo v Rusijo; z drugimi besedami: Ali se ta kredit ne da drugod, bodisi doma ali v drugih državah, plodonosneje naložiti in to četudi na račun izgube ruskega prijateljstva? Istočasno smo opazili v Berlinu znanega angleškega diplomata Birkenheada, ki je sicer tajil, da bi imel kako posebno diplomatsko nalogo; a iz nemškega zunanjega ministrstva so le izdali, da je bil govor tudi o tem, kako bi se dala Nemčija odvrniti od Rusije. Torej: tujega kapitala od nikoder, doma primanjkljaj. Kaj storiti, da se bo vsaj zdelo, da gre ruski gospodarski stroj tako naprej, da ne stoji?

Breme naj zdrži Rusija sama, je dejal Stalin in poskusil nadoknaditi s silo, česar ni mogel z diplomacijo. Vlada je izdala najstrožje odredbe, kako naj se poveča oddaja žita, kako naj se zviša izvoz, da pride nekaj denarja v deželo, kako prisiliti kmete, da bodo obdelali čim več zemlje in kako preiti letošnjo spomladansko krizo, ki grozi biti ena najhujših. Izsiliti hočejo visoko notranje posojilo; zatreti špekulacijo v notranjosti, kar pomeni praktično omejitev do sedaj kolikor toliko svobodne trgovine in prisiliti srednje in velike kmete, ki so se po letu 1921 opomogli, da delijo usodo z revnimi oziroma nosijo večino bremen za druge. Stalin se je torej na enkrat povrnil v radikalizem, odpust dosedanjega kmetijskega komisarja Smirnova, se približal Trockemu, oddaljil od Rykova in Kalinina ter se oprijel trde diktature, katero izvaja s pomočjo dobro disciplinirane uradništva. Ali pa bo uspel?

V Moskvi zboruje že teden dni »Zik« — odbor sovjetskega kongresa, kateremu pripadajo tudi »nestrankarji«. Gre za obdavčenje kmetov, kot ga hoče vlada izvesti zoper premožnejše kmete, ker da je dosedanje obdavčenje krivično. Znamenite »gospodarske škarje« — padanje cen prodanih živil in zviševanje proizvajalnih stroškov — režejo še vedno vse rusko gospodarstvo. Razmeroma pa da trpe pri tem le revni kmetje. Debata je nad vse značilna. Čalov je dejal, da so revni kmetje sami lenuhi in da je vladni predlog poskus, ki bo lahko usodepoln. Če hoče srednje kmete ustrašiti, bodo revni izgubili posnemanje, kolikor ga sploh hočejo. Srednji stan je najdelavnejši in če bo zlomljeno kmetijstvo, bo zlomljena tudi Rusija. Stanje, da se žito s silo odvzema, je za dalj časa nemožno. Oblasti ne smejo postopati samovoljno. Kmetica Barahanova je izrekla, da daje le srednji kmet žito; mali ga poje sam. Davki ne smejo srednjega popolnoma uničiti. Uradni zastopnik je končno priznal, da vlada na deželi — nezadovoljstvo!

Stalin se je torej vrgel na nov poskus: Rusija naj reši sama sebe; kjer ni pomagala odredba, naj priskoči na pomoč sila. Torej poskus, katerega je moral opustiti že Lenin tako v industriji, trgovini kot kmetijstvu. Da bi uspel in padel nazaj, je protinaravno. Če že ne more prospevati visoko civilizirano evropsko kmetijstvo, tudi ne bo primitivno rusko, zlasti še ne, ker se mu jemlje najnaravnejši pogon — upravičen individualizem. Prej ali slej bo vlada morala priznati resnico o vezanosti evropskega, da ne rečemo svetovnega gospodarstva, ako noče loka napeti, da se razleti

Pomoč Bolgariji in Grčiji

Spomin za pok. dr. Lukiničem — Naša država da za bolgarske ponesrečence 3,000.000 Din, za Grčijo pa 2,000.000 Din. — Zakon o golobih pismonoših — Nova poslanca.

r Belgrad, 26. aprila. (Tel. »Slov.«) **Pred prehodom na dnevni red današnje skupščinske seje je predsedujoči podpredsednik g. Agatonović narodno skupščino najprej obvestil o smrti dr. Lukiniča in pri tej priliki imel nagovor, v katerem je omenjal velike zasluge pokojnega poslanca, bivšega ministra ter predsednika narodne skupščine. Po prečitanju raznih interpelacij je dobil besedo Čeda Mihajlović. Zagovarjal je nujni predlog, ki ga je stavil v družbi z radikalnimi poslanci in s poslancem Smodejem ter še nekaterimi drugimi poslanci, da se da prebivalstvu v Bolgariji in Grčiji pomoč. Predlog je bil po govoru Stjepana Radiča sprejet z aklamacijo. Po sporazumu šefov političnih skupin je skupščina odobrila v ta namen 5,000.000 Din. Od te vsote dobi Bolgarija kot pomoč za ponesrečence 3,000.000 Din, Grčija pa 2,000.000 Din. Predsednik je nato obvestil skupščino, da pride mesto pokojnega dr. Lukiniča v skupščino Adam Pribičević, brat Svetozarja in Valerijana Pribičeviča, tako da bo tedaj rodbina Pribičevičeva zastopana v KDK s tremi člani.**

Nato se je prešlo na dnevni red. Kot prvi je prišel na vrsto zakonski predlog o golobih-pismonošah. Vojni minister general Hadžić je v kratkem ekspozeju podal odredbe tega zakona, ki je sestavljen na temelju najmodernejših tozadevnih zakonov, ki obstoje v Franciji in Češkoslovaški in je prosil narodno skupščino, da zakon sprejme. Glasovalo je 200 poslancev in so bili vsi za predlog. Kot druga točka je prišla na vrsto razprava o poročilu verifikacijskega odbora. Poročevalec poslanec Kobasica je predlagal, da se mandat Bore Hristića, ki prihaja v skupščino mesto pokojnega ministra Kocića, verificira. Kar pa se tiče mandata dr. Nagyja, je mnenja, da se predlog vrne verifikacijskemu odboru z nalogo, da v teku 24 ur konstatira, ali so upravičene pritožbe nekaterih poslancev, ki pravijo, da dr. Nagy ne zna narodnega jezika. Oba predloga sta bila soglasno sprejeta. Nato je predsednik Agatonović prosil poslance, da obiščejo vinsko razstavo ter zaključil sejo s tem, da je sklical prihodnjo za jutri ob 10. uri. Na dnevni red pridejo razprave o raznih zakonskih predlogih, ki so jih že izdelali odbori, izvolitev dveh članov v odbor vojne odškodnine in resolucije anketnega odbora, ki je preiskoval afere z dolgotrajnimi šumskimi pogodbami v Bosni. Anketni odbor namreč prosi za podaljšanje roka.

r **Belgrad**, 26. aprila. (Tel. »Slov.«) **Z ozirom na to, da je skupščina izglasovala kredite za prebivalstvo, ki trpi vsled potresa, je predsedništvo narodne skupščine odposlalo dve brzojavki: »Gospodu predsedniku narodne skupščine v Sofiji! Čast mi je, obvestiti Vas z največjim zadovoljstvom, da je narodna skupščina SHS, odzivajoč se čustvu celokupnega ljudstva, votirala danes z aklamacijo nujen zakonski predlog o kreditu 3,000.000 Din, ki jih bo Rdeči križ SHS po potrebi razdelil tistim, ki trpe v Bolgariji. Sprejmite, gospod predsednik, dokaz mojega odličnega spoštovanja. Prvi podpredsednik narodne skupščine Agatonović.« Isti brzojav je poslal Agatonović tudi predsedniku narodne skupščine v Atenah, v katerem ga obvešča, da je skupščina odobrila 2,000.000 Din grškemu prebivalstvu, ki ga je zadela nesreča po potresu.**

r **Belgrad**, 26. aprila. (Tel. »Slov.«) **Sestanek narodne skupščine je prinesel novega življenja v parlament in v politično življenje sploh. Današnja skupščinska seja je potekla sicer v miru, vendar je pa opozicija izjavljala, da je pričakovati že v prihodnjih dneh njenih ostrih nastopov. Pričakovana senzacija na današnji seji je odpadla, kajti v verifikaciji mandata dr. Nagyja je prišlo do soglasnega sklepa, ki obstoji v tem, da naj poslanci verifikacijskega odbora najprej izprašajo čisto formelno, ali zna naš narodni jezik ali ne. Kakor znano, je opozicija stavila največje nade na ta slučaj, ker je upala, da bodo tako zvani nezadovoljni radikali pri glasovanju o verifikaciji tega mandata glasovali z opozicijo in tako postavili vlado v manjšino. Opozicionalno časopisje je v zvezi s tem napovedalo krizo vlade. Toda računi opozicije so se pokazali povsem pogrešni. Nezadovoljstvo nekaterih radikalov sicer obstoja, toda je, kakor smo že konstatirali, povsem osebnega značaja in nobeden nezadovoljnež ni pokazal pripravljenosti, služiti opoziciji. Zato je tudi opozicija pristala na tak predlog in verifikacijski odbor je na današnji popoldanski seji soglasno, z izjemo zemljoradnika, konstatiral, da so obtožbe opozicije neosnovane. Na ta način je KDK doživela precejšnjo blamažo, ker so tudi njeni člani v verifikacijskem odboru glasovali proti predlogu, ki je prišel iz njenih vrst. Sicer je bil na današnji skupščini najvažnejši dogodek to, da je skupščina izglasovala kredit 5,000.000 dinarjev kot podporo prebivalcem v Bolgariji in Grčiji, ki so trpeli vsled poslednjega potresa. To dejanje narodne skupščine je celokupna javnost sprejela z velikim navdušenjem kot dokaz naše dobre volje, živeti v najboljšem razmerju z vsemi našimi sosedi. Vladni predsednik je še vedno bolan in se zato ni mogla vršiti seja radikalnega kluba, pač pa so se vršile seje demokratskega, Jugoslovanskega in Radičevega kluba ter seje raznih odborov, med njimi odbora za spremembo stanovanjskega zakona, ki je na današnji svoji seji definitivno sprejel predlog novega tozadevnega zakona, ki pride na prihodnji skupščinski seji v razpravo.**

Zbirajte prispevke za ponesrečence - Pošljite jih na upravo „Slovenca“

Stanovanjski zakon v odboru sprejet

Važni predlogi posl. Kremžarja za najemnike — Samostojni demokrati in radičevci preprečili nižje maksimiranje najemnine

r **Belgrad**, 26. aprila. (Tel. »Slov.«) Danes popoldne je imel sejo odbor za proučevanje stanovanjskega zakona. Razpravljalo se je o načrtu, ki ga je predložil minister za socialno politiko. Prvi člen je bil sprejet z majhnimi stilističnimi spremembami. Člen 2., ki določa, da večja stanovanja niso več zaščitena, se je spremenil v korist malih družin. Pri čl. 3., ki maksimira stanarine v trinajstkratni vrednosti predvojne stanarine, **je poslanec Kremžar predlagal, naj se maksimiranje uredi tako, da se plača v krajih do 80.000 prebivalcev, osemkratni povišek, v krajih do 150.000 prebivalcev desetkratni povišek in v krajih nad 150.000 prebivalcev trinajstkratni povišek.** Opozicija je govorila križem o vsem in nastopila proti. Dr. Maček je predlagal celo petnajstkratno povišanje. Radikal Sretenov je predlagal nato kompromisni predlog, po katerem naj bi bilo maksimiranje v krajih do 100.000 prebivalcev devetkratno, v večjih pa trinajstkratno. Radičevci so bili tudi proti temu predlogu. Poslanec Hrasnica je predlagal nato desetkratno povišanje v krajih do 100 tisoč prebivalcev, v večjih krajih pa dvanajstkratno povišanje. Po tem predlogu bo v Sloveniji veljalo desetkratno povišanje. Demagogija opozicije je preprečila, da ni bilo sprejeto za Slovenijo ono povišanje, ki ga je predlagal poslanec Kremžar in s katerim so bili zadovoljni tudi hišni posestniki. K čl. 4., ki govori o deložacijah, je poslanec Kremžar predlagal, naj bi občinske oblasti dobile pooblastilo, da lahko tudi po 1. juniju oziroma po 1. juliju 1928 odložijo deložacije, dokler deložiranec ne dobi vsaj zasilnega stanovanja. **Minister je ta predlog sprejel.** Ker pa so radičevci nastopili proti, je predlog nato propadel. Tako je Radičeva opozicija preprečila važno zboljšanje za najemnike. Čl. 3. vsebuje tudi določilo, da se za nehigienska stanovanja ne plača večja stanarina. Po prvotnem predlogu velja ta omejitev le za mesta z nad 100.000 prebivalci. Poslanec Kremžar pa je predlagal, naj se črta ta omejitev. Ker minister na to ni pristal, je Kremžar predlagal, naj velja odredba vsaj za mesta z nad 50.000 prebivalci, kar je bilo sprejeto. Zakon je bil nato v celoti sprejet in pride v kratkem pred skupščino.

Sovjetski diktator Stalin,
ki je po poročilih presedlal v zadnjem času zopet v radikalnejšo smer.

Stefan Radič kot učitelj za slavistiko in domovinstvo

r **Belgrad**, 26. aprila. (Tel. »Slov.«) Na popoldanski seji verifikacijskega odbora je ta odbor prvič, kar obstoja, prevzel nalogo profesorske komisije, pred katero se je prijavil kot učenec za izpit dr. Nagy. Najprej se je vršila ustmena skušnja. Posamezni poslanci, predvsem Radič, so mu stavljali vprašanja. V glavnem je ta ustmeni izpit izgledal tako-le: Vprašanje: »Ali ste oženjeni?« »Da, oženjen sem.« »Koliko otrok imate?« »Dva.« »Koliko prebivalcev ima Subotica? S kakimi posli se bavi prebivalstvo?« Dr. Nagy je dal tudi na to vprašanje točen odgovor. Radič se je nadalje interesiral tudi za to, koliko sodišč je v Subotici. Kandidat je odgovoril, da sta dve sodišči. Na Radičevo vprašanje, koliko je sodnikov, je učenec odgovoril, da jih je pri okrajnem sodišču 11, pri okrožnem pa 13. Radič: »Kje ste rojeni, ali v Subotici, ali v Senti?« Dr. Nagy: »Rojen sem v Senti, živim v Subotici.« Radič je nato poučil člane verifikacijskega odbora, da je Amerika v tem oziru popolnoma drugačnega mnenja. Amerikanci so naprednejši in ne gledajo na to, kak jezik kdo zna, marveč gredo na to, koliko generacij že dotični živi v kraju, kjer hoče dobiti pristojnost. V Ameriki zahtevajo sedem generacij. Dalje je Radiča zanimalo, kje se v Subotici kopljejo, nakar je tudi dobil zadovoljiv odgovor. Končno pa je prišlo vprašanje, na katerega dr. Nagy ni mogel dati odgovora. Zemljoradnik dr. Tupanjanin ga je namreč vprašal, koliko vrst sena imamo. Tega dr. Nagy ni vedel, in kakor se je konstatiralo, tudi noben član verifikacijskega odbora. Kljub temu je zemljoradnik smatral, da dr. Nagy ne more biti poslanec in je glasoval proti. Nato je prišla na vrsto pismena skušnja. Pri tem se je pojavilo vprašanje, ali se mora pismena skušnja vršiti iz latinice ali tudi iz cirilice. Radič je bil mnenja, da naj dr. Nagy kot advokat dokaže, da zna pisati v latinici, nakar

MALI OGLASI

Vsaka drobna **vrstica 1·50 Din** ali vsaka **beseda 50 par.** Najmanjši oglas **3** ali **5 Din.** Oglasi nad devet vrstic se računajo više. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službe iščejo

Pošten krščanski fant išče službe **CERKOVNIKA** s prakso. Naslov v upravi lista pod št. 3630.

Elektrotehnik

z ročno in pisarn. prakso, želi mesto v kaki elektrarni ali v tehn. pisarni pod šifro **»Zmožen št. 3561«** upravi »Slov.«

SLUŽBO OSKRBNIKA

ali temu primerno želi dobiti v kmetijstvu, živinoreji, vrtnarstvu, živinozdravništvu, lesni trgovini, knjigovodstvu i. t. d. verziran kmetijski veščak z večletno prakso. Ponudbe na upravo Slovenca pod **»Zanesljiv«.**

Službe išče **PISARNIŠKI SLUGA**, izveden tudi nekoliko v pisarniškem poslovanju. — Ponudbe na upravo lista v Mariboru.

KNJIGOVODJA

bilancist, korespondent, stenograf, v sodnih zadevah izvežban, prvovrst. reference, želi premeniti službo event. takoj. Ponudbe pod **»Verziran«** na upravo »Slovenca«.

ČEVLJAR. POMOČNIK

išče mesta. Vajen je tudi gornjih delov. Ponudbe na upravo pod **»Čevljarski pomočnik« št. 3609.**

Dekle staro 16 let - želi službe v vsakovrstnem delu. - Naslov v upravi »Slovenca« v Mariboru.

Prodajalka

mešane stroke, išče primerne službe, pridna, poštena in varčna. Opravljala bi tudi kaka druga hišna dela. Nastop takoj. Naslov v upravi lista pod **»Poštena« št. 3590.**

Mlad, dober **kuhar**

išče službe v kakem hotelu ali družini; grem tudi v kak zavod. Naslov pove uprava pod št. 3628.

Mlad, priden

FANT

išče mesta kot **sluga.** Naslov pove uprava Slovenca pod štev. 3629.

PODKOVSKI KOVAČ

Priden, pošten, trezen, s šestmesečn. tečajem, posebno dobro izurjen v podkovanju konj, išče mesto pomočnika, eventualno vzame kovačnico tudi v najem. Cenj. ponudbe je poslati na podružnico »Slovenca« v Celju pod **»Trezen 24«.**

Gospodična iz ugledne trgovske hiše, izučena v trgovini z meš. blagom **išče mesta PRODAJALKE** gre tudi na deželo. V nemščini je perfektna. - Dopise pod **Vestna 3607.**

Dekle pridno in pošteno, išče službo **sobarice** ali vodstva **gospodinjstva.** — Naslov: **Amalija Tomažič,** Šmarjeta pri Novem mestu, poštno ležeče. 3632

Proste službe

Razvažalca

premoga, spretnega, trezenega in poštenega, sprejme **ČEBIN, Wolfova ul. 1.**

KOMPANJONA

slamnikarske in **klobučarske obrti** išče za takoj tovarna z električnim pogonom v Ljubljani. - Pismene ponudbe na upravo Slovenca pod šifro **»Kompanjon«.**

Čevljarskega vajenca

sprejmem takoj. - **Jožko Sedlar,** čevljar, **Ljubljana,** Hrvatski trg 4.

Kuharica

srednjih let, vajena vseh hišnih del, se sprejme k 2 osebama. Plača dobra. Ponudbe upravi »Slov.« pod: **Samostojna kuharica.**

UČENEC

pošten, se sprejme v trgovino meš blaga. - Naslov se poizve v upravi »Slovenca« pod **št. 3643.**

Sprejmem takoj krepkega **mizarskega VAJENCA**

najraje z dežele. Hrana in stanovanje v hiši. — **I. REP^E,** Poljanska cesta 21, **Ljubljana.**

SLUŽKINJA

za vse, pridna in poštena, katera zna tudi nekaj kuhati, se sprejme 1. maja. - **Hribernik,** Prevalje.

Samost., trezne in zanesilj.

stavbne polirje

za takojšnji nastop, se išče. - Ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja in z dobrimi spričevali je poslati z označbo **»Samostojen«** upravi »Slovenca« v Mariboru.

Stanovanja

Solnčna soba

velika in separirana, se odda s 1. majem. **Maribor, Koroščeva ul. 8/I.**

Selitve

v mestu in na deželo, strokovno in najcenejše potom

Slovenia transport

Ljubljana
Miklošičeva cesta št. 36
Telefon št. 2718

Neopremlj. soba

in **KABINET** s separat. vhodom in električ. razsvetljavo, v sredini mesta, se odda v začetku maja. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. **3543.**

Stanovanje dveh sob

s kuhinjo, priteklinami, souporabo kopalnice in pralnice in vrtom odda takoj ob Dunajski cesti na Brinju **Pokojninski zavod v Ljubljani, Aleksandrova cesta.**

Stanovanje

1 soba in kuhinja v novi hiši, se odda s 15. majem. - Naslov v upravi lista pod štev. 3626.

Stanovanje

prostorne prazne sobe s kuhinjo, v centru ali v neposredni bližini, želi mirna gospa za 1. maj. Naslov pove uprava Slovenca« pod štev. 3606.

STANOVANJE

iščem: sobo in kuhinjo, ali sobo s štedilnikom, v sredini mesta. - Ponudbe na upravo »Slov.« pod: **»Starejša gospa«.**

Vdova brez otrok

sprejme dva poštena **gospoda** na **stanovanje** in celo **oskrbo** s 1. majem. - Naslov v upravi »Slovenca« v Mariboru.

Posestva

Veleposestvo

prvovrstno, 149 ha, 38 a, 28 m², vinograd, njive, travniki, gozdi itd., stanovanjska gospodar. poslopja, bogat inventar, električna, telefon. napeljava, poleg kolodvora in mesta v Sloveniji, naprodaj. **Slivar, Ljutomer.**

Parcele

kupimo na severnem delu Ljubljane. Večji kompleks. Posredovalci izključeni. Naslov v upravi »Slovenca« pod **št. 3647.**

Hiša 3 sobe, kuhinja, klet, gospodarsko poslopje, hlev, svinjaki itd., vrt, njiva ter pašnik, **naprodaj.** Naslov: **A. Paidasch,** brivec. Brežice ob Savi. 3646

Kdo kupi?

Žensko kolo

skoraj novo, prodam za 1300 Din. - Ogleda se v nedeljo. - **Mavčice-Meja št. 45,** p. Stražišče.

Nageljne za okna in vrt

razpošilja po 10 komad. 20 Din. - **IVAN JEMEC,** vrtnarstvo v Mariboru.

»Sprehod po Ljubljani«

kažipot našim šolarjem izletnikom. - Pri upravi »Vrtca« v Ljubljani in po knjigarnah posamezni izvodi po 3 Din.

Poravnajte naročnino!

Črn KLAVIR

kratek, dobro ohranjen, se ceno proda. Naslov v upravi lista pod **št. 3634.**

Dobroidoča

trgovina

špecerije in galanterije, na najprometnejši ulici na periferiji Maribora - se proti prevzemu zaloge in odkupu inventarja takoj **proda.** Zaradi prevzema drugega posla ponudbe samo do **15. maja** pod: **»Prevzem takoj št. 3618«** upravi »Slov.«, Ljubljana.

v času tekmovanja za ‚Slovenčeve' nagrade od 1. do 26. maja t. l. Zahtevajte prospekt!
Uprava ‚Slovenca', Ljubljana, Jugoslov. tiskarna

Oglas

Uprava smodnišnice »Obilićevo« potrebuje

enega gradbenega inžinerja

Zainteresirani naj vložе svoje prošnje pri načelniku artilerijsko - tehniškega oddelka ministrstva vojske in mornarice s sledečimi dokumenti:

1. Rojstveni list.
2. Potrdilo občine, da je državljan kraljevine SHS ter da je lepega vedenja.
3. Vojaško izkaznico ali potrdilo, da je zadostil vojni dolžnosti.
4. Diplomo, s katero je priznan za inženirja.
5. Poročni list, ako je oženjen.
6. Krstne liste otrok, ako jih ima.

Plača in ostali pripadki se določijo v smislu zakona o uradnikih kakor tudi dodatek v smislu člena 291. zakona o ustrojstvu Vojske in mornarice.

A. T. štev. 5984 z dne 20. aprila 1928 iz pisarne Artilerijsko-tehniškega oddelka ministrstva vojske in mornarice.

BUDIMPEŠTANSKI MEDNARODNI SEJEM 28. aprila do 7. maja 1928

a) gradnja cest, b) tehniške naprave v občini, c) naprave za izkoriščanje naravnih sil, d) poljedelski produkti za izvoz in e) radio **kot posebni oddelki**

Splošna industrijska razstava

Mnogoštevilni inozemski razstavljalci. Skladišče prosto carine.

Ugodnosti na potovanju:

50% popust na ogrskih železnicah ter na rečnih progah DDSG in MFTR in sicer za tja in nazaj 50% popust na jugoslov. železnicah pri povratku Prehod čez mejo brez vizuma. - Cena sejmske legitimacije Din 40·—

Pojasnila in legitimacije

za sejem se dobivajo v BUDIMPEŠTI: pri sejemskem uradu V. Alkotmany ut. 8, v LJUBLJANI: v pisarni „Putnika", v ZAGREBU: pri kr. ogrskem konzulatu, Draškovićeva 17, v BELGRADU: pri Dr. Géza Szilágyi, kr. ogrski trg. pooblaščenec, palata Akademije.

Kdo proda?

Proda se dobro ohranjen

tovorni avto

AUSTRO FIAT, nosilnost 3000 kg, 40 PS. Uporaben tudi kot **oseb. omnibus** za 16 oseb. - Naslov v upravi pod štev. **3615.**

Kdo kupi?

Bukovih drv

popolnoma zdravih in suhih, gladke cepanice, **kupim** do 50 vagonov sukcesivno. — Konkurenčne ponudbe s ceno in plač. pogoji pod: **»Bukovina« št. 3576** na upravo lista.

Lisice

žive, stare in mlade, kupi **IVAN MEGUŠAR, Vrhnika.**

Naša obrt

Gospodinje! - Poskusite

Plamen

idealno sredstvo za podžiganje drv in premoga. Zahtevajte PLAMEN pri Vašem trgovcu

Žima

najboljša in najcenejša pri

M. Masterl

tovarna žime
Stražišče pri Kranju.

Najcenejša prodaja

modrocev

otomanov, divanov, vse vrste žime dobite pri

Fran Jager,
Sv. Petra nasip 29.

Najcenejša predelava vseh tapetniških del.

Najlepša drva

Cebin, Wolfova ul. 1/2

Motvoz (špaga) najcenejše v tovarni. **Mehanična vrvarna Šinkovec, Grosuplje.** Komisijska zaloga **Palme, Celje, Cankarjeva 7. Maribor, Koroška 8.**

Stavbno podjetje
ACCETTO & drugovi
Družba z o. z
Maribor, Koroščeva ul.

Tvrdka A. VOLK

Ljubljana, Resljeva cesta 24
nudi najceneje vse vrste pšenično moko in druge mlevske izdelke.
Zahtevajte cenik!

SEJMARJI

galanterije dobe cenene dobroidoče predmete. - Pišite pod **»Sejmar« 3610** na upravo »Slovenca«.

Parkete

hrastove

dobite najceneje pri

A. Kanc, Mengeš,
tovarna parketov.

Naša draga mati, babica, sestra in tašča, gospa

Antonija Birolla
roj. Šink

je danes ob 10. uri dopoldne po dolgem trpljenju, v 87. letu svoje starosti, mirno preminula.

Pogreb blage pokojnice se bo vršil v **petek dne 27. aprila 1928 ob 4. uri popoldne** od doma žalosti, na farno pokopališče.

Zagorje ob Savi, dne 25. aprila 1928.

Žalujoče rodbine:

Birolla, Dr. Tavčar, Bayr.

Brez posebnega obvestila. Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani: Karel Čeč. Izdajatelj: dr. Fr. Kulovec. Urednik: Franc Terseglav.

Kaj je novega

KOLEDAR

Petek, 27. aprila. Cita, Peter Kan., Peregrin. — Jutri: Pavel od Križa.

Novosadska vremenska napoved za 27. april. Spremenljivo. Oblačno. Ponekod dež. Veter bo obče slab. Temperatura bo padla.

Dunajska vremenska napoved za 27. apr. Severne Alpe: Menjaje oblačno, podnevi toplo. Vzhodni rob Alp: Izpremenljivo, potem pa vedno bolj oblačno. Južne Alpe: Oblačno, potem deževno, toplo.

ZGODOVINSKI DNEVI

27. aprila: 1737 se je rodil angleški zgodovinar Edvard Gibbon. — 1791 se je rodil iznajditelj telegrafa Samuel Finley Breese Morse. — 1820 se je rodil angleški filozof Herbert Spencer. — 1882 je umrl ameriški pisatelj in filozof Ralph Waldo Emmerson. — 1793 je umrl slovenski pisatelj Anton Breznik. — 1916 sta trčila na postaji Št. Jurij ob juž. žel. dva tovorna vlaka. Nesreča je zahtevala več smrtnih žrtev.

★

★ Nj. Sv. patrijarh srbske pravoslavne cerkve Dimitrije je včeraj rano po sv. liturgiji sprejel glavnega urednika našega lista g. Franca Terseglava v avdienci. V daljšem razgovoru o aktualnih religioznih in etičnih problemih sedanjega časa je Nj. Sv. patrijarh, omenjajoč s posebnim zadoščenjem svoj obisk v Sloveniji, kjer so se bratje katoliški Slovenci tako prisrčno udeležili sprejema, pohvalil visoko kulturo slovenskega naroda. Nj. Sv. patrijarh je pridržal g. Terseglava na obedu, na katerem sta bila med drugimi prisotna arhiepiskop novosadski dr. Irinej in episkop iz Nikšiča dr. Nektarije.

★ **Praški primator dr. Baxa** se je s svojo soprogo pripeljal na Sušak, kjer ostane nekoliko dni pri tamošnjih čeških rojakih. Nato se vrne v Prago.

★ **Odlikovanje.** Lavantinskim konzistorijalnim svetnikom je imenovan g. Marko Tomažič, dekan v Kozjem in gerent okr. zastopa.

★ **Iz državne službe.** Kralj je podpisal ukaz, s katerim sta upokojena: dr. Ivan Pippenbacher, ravnatelj II. realne gimnazije v Ljubljani in Andrija Obradović, arhivski uradnik v Mariboru.

★ **Umrla** je včeraj v Belgradu v sanatoriju Vračar s. Evfemija Mikež na srčni kapi. Pokopana bo v Belgradu. Vsa katoliška kolonija je žalostna radi smrti požrtvovalne sestre, ki je v starosti 21 let žrtvovala svoje življenje v službi bolnikov.

★ **Slovenske zadruge in denarne zavode,** člane ljubljanske »Zadružne zveze«, ki so prejeli vloge in brošure Fonda za Akademijo znanosti in umetnosti in za Narodno galerijo, pa se še niso odzvali s prispevkom, vljudno prosimo, da to čim preje store in tako pospešijo ustanovitev za ves narod važnih prosvetnih ustanov.

★ **Brezplačni izlet na otok Krk** bodo napravili vsi, ki se udeleže binkoštnega romanja na Trsat. Kdor še ni bil nikdar na morju, se bo gotovo rad pridružil in se duševno in telesno prenovljen vrnil domov. Polovična vožnja na železnici velja od 24. do 31. maja. Prijave sprejema »Sveta vojska« v Ljubljani.

★ **Izlet češkoslovaških železniških uradnikov v Jugoslavijo.** Dne 29. aprila pride sto češkoslovaških železniških uradnikov v Jugoslavijo, kjer se bodo mudili 14 dni. V Maribor se pripeljejo v nedeljo ob 1.53 popoldne in nadaljujejo ob 4.35 svojo vožnjo proti Ljubljani, kamor pridejo ob 7.46. Povsod se bratskim gostom pripravljajo svečani sprejemi. V pondeljek si bodo gostje ogledali našo Gorenjsko z Bledom. V torek zjutraj ob 9.11 se odpeljejo v Zagreb, od tam na Sušak in nato z ladjo v Dalmacijo do Dubrovnika. Iz Dubrovnika se odpeljejo preko Sarajeva in Kragujevca v Belgrad, od tam v Subotico in se nato preko Budimpešte vrnejo v Prago.

★ **Poročila** se je na Ježici pri Ljubljani gdč. Francika Dobnikar, vrla in požrtvovalna članica tamkajšnjih prosvetnih društev, z g. Francetom Hudnikom, mesarjem.

★ **Brezvestni agenti iz Avstrije** so v zadnjem času na meji mariborskega okraja silno oškodovali več kmetskih posestnikov s prevarljivimi kupčijami in naročili raznih strojev. Tako je neki nemškoavstrijski vsiljivi agent kmetici-vdovi v svečinski župniji »prodal« motor za približno 19.000 Din. Enak motor se dobi pri tukajšnjih trgovcih in tovarnarjih že za 9000 Din. Politična oblast je naročila orožništvu, da strogo pazi na brezvestne agente.

★ **Imenik glavnih ter nadomestnih porotnikov,** ki so poklicani sodelovati pri glavnih razpravah drugega porotnega zasedanja v letu 1928., ki se prične dne 7. maja 1928: Dremelj Franc, posestnik in trgovec, Daljnavas (Ljubljana); Kovač Franc, posestnik, Hrib (Litija); Kržan Franc, trg. in gostilničar, Gradec (Lit.); Jeran Matija, posest. in gostilničar, Beričevo (Ljubljana); Nastran Ivan, pos. in mlinar, Homec; Balon Franc, trgovec, Borovnica; Šmon Janez, posestnik, Črnuče; Ogorelec Vinko, lesni trgovec, Škofljica; Mihelčič Rihard ml., trgovec, Toplice (Litija); Oražem Janez, pes. in klobučar, Mali Mengeš; Starkl Adolf, trgovec, Bled; Weinberger Miro, industrijalec, Zagorje; Ahačič Franc, trgovec, Kranj; Petelin Anton, posestnik, Goričica (Ljubljana); Ložar Matevž, posestnik, Zaboršt (Ljubljana); Tomšič Mihael, pos. in lesni trgovec, Vrhnika; Brunar Matevž, posestnik, Javornik; Grilj Iv., kmetovalec, Vrh sv. Nikolaja (Litija); Šavnik Viko, pos. in trgovec, Radovljica; Šparovec Ivan, posestnik, Sp. Blato (Ljubljana); Berlič Franc, kmetovalec, Dravlje; Mehle Josip, posestnik, Paradišče (Ljubljana); Zaletel Ivan, pos. in trgovec, Stanežiče (Ljubljana); Dežman Ivan, posestnik, Lesce; Javornik Jakob, posestnik, Vel. Mlačevo (Ljubljana); Langus Alojzij, posestnik, Radovljica; Kocbek Edmund, tovarnar, Kranj; Černe Boris, posestnik in trgovec, Sp. Gorje; Rojina Franc, strugarski mojster, Zg. Šiška; Javornik Franc, pos. in mesar, Grosuplje; Bernard Jakob, posestnik, Lesce; Avsenik Anton, posestnik, Poljče (Radovljica); Petek Ivan, posest. in trgovec, Kamnik; Bergant Ivan, pos., trg. in gostilničar, Staraloka; Sojer Franc, posestnik, Log (Ljub. okolica); Sojer Jože, posestnik, Notr. gorice (Ljubljana). — Nadomestni porotniki: Kunc Teodor, krojaški mojster, Pod Trančo 2; Hostnik Adolf, posestnik, Sv. Jerneja c. 35; Kalin Karol, posestnik, Vel. Stradon 6; Pičman Lov., kleparski mojster, Zrinjskega ul. 10; Kunc Al., trgovec, Dvorni trg 3; Verbič Anton, trgovec, Stritarjeva ul. 2; Zorc Rudolf, trgovec, Sv. Florijana ul. 26; Novakovič Niko, trgovec, Erjavčeva c. 21; Geyer Rudolf, pos. in ključ., Vošnjakova ul. 10; vsi v Ljubljani.

★ **Tujski promet v Dalmaciji.** V zadnjem času zelo napreduje. Zlasti se opaža, da prihaja vedno več angleških izletnikov, ki obiskujejo našo obal s svojimi jahtami. Tako je prišla te dni v Split angleška jahta »Happy Daysy«, na kateri se nahaja tudi nekaj Amerikancev, večinoma bankirjev. Razen tega se nahajajo sedaj v Splitu tudi vseučiliščniki iz Königsberga v Nemčiji. Nemški dijaki so dalj časa proučevali na otoku Hvaru jadransko rastlinstvo in živalstvo. Dalje se nahaja v Splitu znani nemški publicist Wolfgang Schumann. V Splitu je tudi angleška jahta »Venezia«, ki že več tednov potuje ob naši obali.

★ **Razpis ustanov trgovca Ant. Kolenca.** Kuratorij ustanov trgovca Antona Kolenca v Celju razpisuje 30 štipendij a 500 Din in 25 štipendij a 400 Din za visokošolce za poletni tečaj 1928. Prednost pri prejemanju štipendij imajo v vsakem primeru taki pridni potrebni prosilci, ki so s pokojnim g. Antonom Kolencem, veletržcem v Celju, v sorodu ali svaštvu, za njimi domačini iz gornjegrajskega okraja, sicer pa Slovenci sploh, ne glede na spol. Ustanova je namenjena dijakom visokih šol, kakor univerze, tehnike, visokih trgovskih šol, umetniških akademij i. dr. ne glede na to, ali so v tuzemstvu ali inozemstvu. Prošnje naj se vlože izključno pismeno na naslov: Kuratorij ustanov trgovca Antona Kolenca v roke drja Ernesta Kalana, odvetnika v Celju, do dne 7. majnika 1928. Prošnjam je priložiti zadnje spričevalo o izpitih, kolokvijih itd., pri prosilcih, ki se sklicujejo na sorodstvo ali svaštvo z zapustnikom ali na to, da so doma iz gornjegrajskega okraja tudi listine, s katerimi dokažejo te svoje trditve (krstni list, rodbinski izkaz, potrdilo županstva ali župnika itd.). Tudi je treba v prošnji navesti, kako dolgo že prosilec študira na dotičnem zavodu in koliko časa bodo po vsej priliki trajale študije. Nadalje je treba priložiti prepis njegovih osebnih razmer ter jih posvedočiti z uradno listino (ubožnim spričevalom). Vpoštevajo se samo pismene prošnje; osebna intervencija je brezpogojno izključena.

Vi se pripravljate na pot?
Ne pozabite, vzeti seboj
Aspirin tablete
Te so se dobro obnesle pri glavobolu, nervoznosti, utrujenosti, slabosti in drugih tezkocah, katere povzroči potovanje.
Zahtevajte pa vedno originalni zamot „Bayer", ki se spozna na modro-belordeči varstveni znamki.

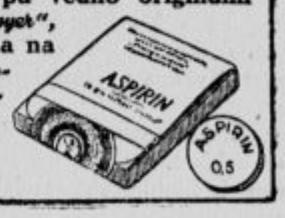

★ **Velik vlom v Starem trgu.** V noči na 26. t. m. sta bila izvršena v Starem trgu pri Črnomlju dva vloma. Vlomilci so najprej vlomili v stanovanjsko hišo posestnika g. Ivana Kumpa, kjer pa so odnesli le malo ogledalce. Okoli polnoči pa so najbrže isti vlomilci vlomili v trgovino g. Rudolfa Miheliča v Zagozdecu št. 12 in od tam odnesli veliko množino blaga, obleke in živil v skupni vrednosti nad 16.000 Din. Za drznimi vlomilci poizveduje sedaj orožništvo.

★ **Zločini ciganske tolpe v Vojvodini.** Somborsko državno pravdništvo vodi sedaj obširno preiskavo proti ciganski tolpi, ki je bila izsledena pred mesecem dni v Baranji in ki je izvršila veliko število ropov, roparskih umorov ter napadov na vsem ozemlju od Gjevgjelije do Subotice. Vsak dan odkrivajo vedno več novih zločinov te tolpe. Ugotovili so, da so cigani najbolj ropali v Baranji in v Slavoniji, zatem pa v Bački in v Bosni. Iz spisov preiskave je razvidno, da je ta roparska tolpa postopala s svojimi žrtvami ravno tako okrutno kot Prpić mali. Vodja tolpe cigan Stevan Mihajlović je pred dnevi skušal v Somboru izvršiti samoumor. Prerezal si je žile na rokah, vendar pa je paznik to pravočasno opazil in preprečil ciganovo smrt. Ponoči je Mihajlović hotel ponovno izvršiti samoumor s kosom železa, ki ga je našel v celici in s katerim je napravil karakiri. To so opazili šele zjutraj, ko je prišel paznik v celico. Mihajloviča so prepeljali v bolnico. Glavni državni pravdnik Cović in policijski poveljnik Martenović sta iz Sombora odpotovala v Baranjo s policijskimi uradniki, da izvrše preiskavo na licu mesta.

★ **Skrivnostna smrt zemunskega trgovca.** Ko je pred dnevi vršil zemunski stražnik Vladimir Zoščenko svojo jutranjo službo, je opazil, da v trgovini trgovca z železjem Miše Nikoliča še gori luč. Ker je stražnik mislil, da se je v trgovino izvršil vlom, je vstopil skozi nezaklenjena vrata notri. Ker mu na njegove klice ni nihče odgovoril, se je podal v pisarno, kjer je našel v naslanjaču sedečega Nikoliča in navidezno spečega. Toda obuditi ga ni bilo več mogoče, ker je bil trgovec že

Svečan sprejem ljubljanske Glasbene matice v Pragi.

Mark Twain:

O vremenu Nove Anglije

Prav spoštljivo verujem, da je Stvarnik vse ustvaril, kar je v Novi Angliji, samo vremena ni. Ne vem sicer, kdo ga je naredil, mislim pa, da je bil kakšen prav mlad vajenec iz vremenske delavnice. Vreme Nove Anglije je čudovito spremenljivo, kar tujci občudujejo pa tudi — obžalujejo. Tu je vreme zmeraj delavno, zmeraj s čem zaposleno, zmeraj proizvaja nove vzorce in jih preizkuša na ljudeh, če so kaj vredni ali ne. A spomladi je vreme še vse bolj delavno ko v drugih letnih časih. Spomladi sem v 24 urah naštel 136 različnih vrst vremena. Jaz sem bil tisti, ki sem pomagal do sreče onemu človeku, da je mogel razstaviti tisto čudovito zbirko vremen, ki so jo tujci tako občudovali! Pa je hotel prepotovati ves svet, da bi zbral vzorce raznih podnebij! A jaz sem mu rekel: »Nikar! Pridite kakega spomladanskega dne v Novo Anglijo!« Potem sem mu povedal, kaj mu je ukreniti glede sloga, razvrsti in količine. Resnično, prišel je in spravil v štirih dneh svojo zbirko skupaj. Glede razvrsti je rekel, da je spoznal na stotine raznih vremenskih oblik, o katerih ni bil doslej še nič slišal. A glede količine — oh! — ko je vse neporabno odstranil in izbral, ni imel le zadosti vremen, ampak jih je imel še preveč: imel je vremena za v najem, vremena za naprodaj, vremena za spraviti in za naložiti in vremena za v dar revežem. Ljudje Nove Angleške so potrpežljivi in miroljubni, a neka točka je, kjer jih to mine: Vsako leto pobijejo kup pesnikov, ki opevajo »rajsko« pomlad! Ti pesniki so le slučajno prišli semkaj in prinesli pomladne pojme iz drugih krajev in seveda ne morejo vedeti, kako domačini pomlad občutijo. In tako zamudijo pesniki poglavitno: priliko, da bi domačine vprašali o pomladi. Staro prerokovanje vremena je zelo slavno — kar tudi zasluži radi natančnih napovedi. Vzameš list v roke in vidiš kako natančno in odločno je predpisano, kakšno vreme je danes na Tihem oceanu, na jugu, sredi države, drugod. Le poglej, kako se to preroštvo samozavestno in polno radosti nad svojo močjo poda v Novo Anglijo; tu pa nenadoma utihne in postane skromno. Ne ve, kakšno vreme bo v Novi Angliji. Seveda hoče svojo nevednost zakriti in počasi takole modruje: »Najbrže severovzhodnik do jugozahodnika, izmenjaje z južnimi in vzhodnimi in zapadnimi in drugimi izmenami. Barometer bo stal visoko in nizko, se spreminal iz kraja v kraj. Bržkone bo deževalo, snežilo; bo nekaj toče in suše; temu sledijo potresi z grmenjem in bliskanjem — ali pa so že prej.« Da je pa napoved vremena na vse kraje pravšna, pa sledi dostavek: »Vendar je mogoče, da nastopi medtem popolnoma drugačno vreme.« Zares, najlepši biser novoangleškega vremena je njegova nenadna sprememba. Le eno drži: da dobiš množico raznih vremen, dolgo in popolno vrsto; ne veš pa, kje je začetek. Misliš, da bo suho vreme in greš z doma brez dežnika; stavil bi pa eno proti dvem, da boš prišel do kože premočen domov! Računaš s potresom, se pripraviš na to, a prvo, kar te zadene, je, da trešči vate. To so velike sitnosti, vendar jih ni moči odpraviti. Strele so tu prav posebne vrste. Če v koga trešči, potem ga tako do dna in popolnoma podere, da tako malo preostane od človeka, da — no ja — ti misliš, Bog ve, kaj je ostalo — pa je le — državni poslanec...

Pa grom! Če se začne samo oglašati, pripravljati svoje instrumente za predstavo, pa rečejo tujci: »Joj, kako strašno je grmenje pri vas!« A potem šele, ko začne zares grmeti in je pravi koncert v razvoju! Da bi videl, kako tečejo tujci v kleti in vtikajo glave v zaboje za smeti! Pa o veličini vremena Nove Anglije, menim o trajanju tega vremena! Če vzamem za primer obseg te pokrajine, moram reče, da je obseg vremena skrajno nesorazmeren z obsegom dežele. Da je le količkaj vremena skupaj, pa sili na vseh koncih in krajih na stotine milj v sosedne države. V Novi Angliji ni niti za desetino vsega vremena dovolj prostora. Kjerkoli bi rado obstalo, so že razpoke. O nečloveški nerodnosti novoangleškega vremena bi mogel napisati cele knjige,, pa opišem za primero samo en slučaj: Prav rad poslušam, kako udarjajo deževne kaplje na pločevinasto streho moje hiše. Prav zato sem si dal nekaj svoje strehe pokriti s pločevino. Ali pa mislite, da je sploh kdaj deževalo nanjo? O, kaj še! Dež jo kar preskoči! Imejte pred očmi dejstvo, da hočem s temi besedami novoangleško vreme počastiti — pravilno oceniti ga pa ne more noben jezik. Pa bodi tako ali tako — to vreme ima vendarle dve lastnosti (ali dva učinka, kakor že hočete), radi katerih ne bi hoteli mi domačini z nikomer zamenjati. Dasi nimamo čarobnih jesenskih barv pri nas, pa imamo nekaj, kar presega vse druge lepote: ledeni vihar. Kadar so gola drevesa od vrha do tal z ledom prevlečena — z ledom, ki je tako čist in svetel ko kristal; kadar visijo na vsaki veji in vejici ledeni biseri — zmrzle kapljice rose — in se vse drevo v mrazu in belini blesti liki demantnemu peresu perzijskega šaha; kadar zapiha burja po vejevju, se prikaže solnce in se vse te milijarde biserov in kapljic spremenijo v prizme, ki se iskrijo in živijo barve iz njih, zdaj modre, zdaj rdeče, se iz rdeče pretvarjajo zelene, iz zelene zlate in se spreminjajo dalje še druge: potem so drevesa iskreči se vodometi, se zdijo kakor prelestni dragulji. Tu je višek, vrhunec, najvišja mera umetnosti ali prirode vzhičene, omotične, neizrekljive krasote. Ni besed, ki bi mogle vse to dovolj izraziti!

Pomagajte Bolgarom!

Darove sprejema upravništvo »Slovenca«.

mu je dr. Nagy odgovoril, da zna latinico in cirilico. Radič se je moral nato udati. Nekateri poslanci so bili nad znanjem dr. Nagyja naravnost presenečeni. Videlo se je, da kandidat boljše piše, kakor nekateri člani verifikacijskega odbora. Verifikacijski odbor je proglasil soglasno, da je dr. Nagy napravil izpit. Nato je moral dr. Nagy zapustiti verifikacijski odbor, da so lahko člani verifikacijskega odbora izmenjali misli o njegovi sposobnosti. Kandidat je napravil izpit soglasno, izvzemši zemljoradniškega poslanca Tupanjanina, ki je glasoval proti, ki je pa zato dobil od Radiča ukor.

Briand pred katastrofo?

v **Pariz**, 26. aprila. (Tel. »Slov.«) »Humanite« javlja danes senzacijonalno vest, da je Briand v nasprotju s pomirljivimi buletini težko obolel in da se je včeraj celo računalo s tem, da ne bo preživel noči. Ta bolezen bo dovedla do težke kabinetne krize. Poincare želi po volitvah sam prevzeti zunanje ministrstvo. Velika težkoča je v tem, da zunanje ministrstvo zahteva zase Herriot, da nadaljuje svojo začeto politiko miru in sprave. Herriot namerava izstopiti iz kabineta, če bo Poincare postal Briandov naslednik. Te na videz pretirane vesti soglašajo z govoricami, ki se širijo v zadnjih dneh. — Briandovo stanje se je poslabšalo. Pritisnila je pljučnica. Vročina znaša 39 stopinj. Briandovo stanje je resno, nikakor pa ni alarmantno.

Davi razširjene alarmantne vesti o bolezni zunanjega ministra Brianda so se na srečo izkazale kot zelo pretirane. Briandovo stanje se je v zadnjih dneh res poslabšalo. Težki španski bolezni se je pridružila še infekcija na pljučih z visoko vročino. Povod za vznemirjenje je dalo dejstvo, da je bolezensko stanje v zadnjih treh dneh postalo stacionarno. Zadnjo noč je bilo stanje res zelo vznemirljivo, tako da so redakcije velikih listov že pripravljale nekrologe. Šele danes popoldne se je stanje nekoliko zboljšalo, tako da je upati na skorajšnje okrevanje zunanjega ministra.

Levičarji so se strnili

v **Pariz**, 26. aprila. (Tel. »Slov.«) Strnitev levičarskih strank za ožje volitve se je izvršila v 95% vseh volilnih okrajev s presenetljivim aktivnim sodelovanjem narodnemu edinstvu pripadajočih levičarskih ministrov, pred vsem Herriota, Sarrauxa in Perriera.

Italija intrigira v Romuniji

Romuni do Italije hladni, pa vljudni

v **Bukarešt**, 26. aprila. (Tel. »Slov.«) Na današnji seji ministrskega sveta je notranji minister Duca poročal o svojih razgovorih z zunanjim ministrom Titulescom. Sklepalo se bo tudi o tem, ali naj se dovoli kongres narodno-kmetske stranke v Albi Julii. V političnih krogih se smatra, da bo vlada kongres dovolila. Novi italijanski poslanik Preziosi je včeraj regentskemu svetu predložil svoja poverilna pisma. Kakor poroča »Adeverul«, se je pri tem govorilo tudi o prijateljskem in zveznem paktu med Italijo in Romunijo. Odgovor regentskega sveta je bil baje hladen, pa vljuden.

Italijanski poslanik prepoveduje tuje liste

v **Bukarešt**, 26. aprila. (Tel. »Slov.«) Novi italijanski poslanik Preziosi, ki je včeraj predložil regentskemu svetu svoja overilna pisma, je glasom vesti lista »Adeverul« zahteval od romunske vlade, da se list »Adeverul« prepove, ker je včeraj v nekem članku baje napačno objavil govor italijanskega poslanika in odgovor romunskega zunanjega ministra. Ta vest se uradno ne potrjuje.

Kam hoče Italija

v **Milan**, 26. aprila. (Tel. »Slov.«) Na seji upravnega sveta kreditnega zavoda za italijanske delavce v inozemstvu, katere so se udeležili tudi Mussolini, finančni minister Volpi in drž. podtajnik za zunanje stvari Grandi, se je sestavil načrt za kolonijalni ekspanzijski program. Nujna naloga je finansiranje naselbinskih podjetij v italijanskih kolonijah in ostalih afriških pokrajinah. Tako računa vlada glasom vesti »Corriera« s tem, da se v Tripolitaniji zasadi 150.000 ha zemlje.

Francoski protest proti fašizmu

v **Pariz**, 26. aprila. (Tel. »Slov.«) Francoska liga za človeška prava protestira proti postopanju izjemnega sodišča za varstvo države v Milanu, ki sodi aretirance strankarsko brez zagovornika po tajni preiskavi in proti njegovi razsodbi ne bo nobene pritožbe. Po uradnih poročilih je bilo od 460 aretirancev radi milanskega atentata dosedaj nad 300 zopet izpuščenih. Od aretiranih ljudi bo to sodišče 42 oseb izročilo rednemu sodišču radi prestopkov proti državni oblasti. Šest aretirancev pa je resno osumljenih, da so bili udeleženi pri milanskem atentatu.

Italijanski kralj profesor.

v **Milan**, 26. aprila. (Tel. »Slov.«) Na predlog rektorja je turinsko vseučilišče soglasno sklenilo, da imenuje italijanskega kralja za prvega profesorja honoris causa na fakulteti za literaturo in filozofijo.

Z Monoštrom še ni pri kraju

v **Ženeva**, 26. aprila. (Tel. »Slov.«) Komite trojice Sveta Društva narodov je v italijansko-madjarski tihotapski aferi imenoval še dva nova izvedenca za železniški promet in carinska vprašanja, ki bosta v Bazlu pregledala železniške in carinske dokumente, katere je predložila madjarska vlada. V to svrho sta bila imenovana generalni direktor holandskih železnic Jakob Kalf in predsednik upravnega sveta neke velike transportne firme v Bazlu. Komite trojice se bo začetkom maja sestal v Haagu, da sestavi poročilo zasedanje Sveta Društva narodov.

V Siriji zmagala razsodnost

v **Jeruzalem**, 26. aprila. (Tel. »Slov.«) Končni rezultat volitev druge stopnje za sirsko narodno skupščino je potrdil pričakovano zmago zmernih nacionalistov. Mesto Damask je v zastavah, da izrazi simpatije za francosko vlado. Francoskim oblastem so za njihovo nevtralno postopanje poslali pismeno zahvalo.

Grki zbirajo za nesrečneže

v **Atene**, 26. aprila. (Tel. »Slov.«) Tekom noči je bilo v Korintskem ozemlju več potresnih sunkov, med njimi dva močnejša. Angleška vojna ladja »Aigle« je dospela v Pirej s 600 šotori in več tisoč odejami. Vojaštvo pomaga razkopavati razdejane hiše v Korintu. Vse grško prebivalstvo od najvišjega do najnižjega stanu globoko sočustvuje z nesrečnim prebivalstvom v Korintu. Gojenci nekega sirotišča so zahtevali, da se jim en dan odtegne hrana in da naj se vsota, kolikor stane hrana za en dan, izroči stradajočim prebivalcem v Korintu. V vsej Grški se prirejajo velike zbirke za pomoč nesrečnemu prebivalstvu. List »Hestia« je pod protektoratom državnega predsednika Konduriotisa v treh dneh nabral 5,500.000 drahem. K zbirki so prispevali tudi delavci in kmetje.

v **Milan**, 26. aprila. (Tel. »Slov.«) Mussolini je poslal v Korint poizvedovalno ladjo »Venezia« z dvema torpednima rušilcema kot pomožno ekspedicijo za pomožno akcijo italijanskega Rdečega križa.

„Bremen" ni več za rabo

v **Newyork**, 26. aprila. (Tel. »Slov.«) Direktne brzojavke iz Greenly Islanda poročajo, da so letalci »Bremena« opustili misel z »Bremenom« poleteti v Newyork, ker je vreme slabo in ker motor letala ni v redu. Köhl, Hünefeld in Fitzmaurice so davi ob sedmih odleteli z Greenly Islanda na Fordovem letalu v Murray Bay, odkoder bodo jutri nadaljevali polet v Newyork.

Iz Quebeca se poroča, da je Fordovo letalo z »Bremenovo« posadko nekoliko pred 4. uro popoldne pristalo na letališču Saint Agnes pri Murray Bayu. Newyorški župan Walter je sprejel brzojavko nemških letalcev, da bodo prileteli v Newyork v petek popoldne.

Nov prekooceanski polet.

v **Pariz**, 26. aprila. (Tel. »Slov.«) Poljska letalca Žikovski in Kašula se v Le Bourgetu vadita za polet preko Atlantskega oceana s svojim letalom, ki ima motor s 650 konjskimi silami.

Nov zračni rekord.

v **London**, 26. aprila. (Tel. »Slov.«) Angleški pilot Broad je danes popoldne dosegel nov zračni rekord. S prometnim letalom, ki je bilo obremenjeno z bremenom 1000 kg, je dosegel na progi 100 km hitrost 161 angleških milj na uro.

Vatikanske dipl. spremembe

Rim, 26. aprila. (Tel. »Slov.«) »Tribuna« poroča o velikih izpremembah v vatikanski diplomaciji. Tako poroča danes, da bo monsg. Bartoloni imenovan za apostolskega nuncija v Kovnu. Nuncijaturi v Kovnu se v Vatikanu pripisuje velika važnost, tako radi odnošajev napram Poljski in Nemčiji, kakor tudi radi tega, ker je opazovalna postaja za Rusijo.

De Fontenay nastopil. Novi francoski poslanik pri Vatikanu De Fontenay je danes dospel v Rim.

★

Maršal Petain na manevrih. Maršal Petain se na admiralski ladji »Provence« udeležuje manevrov francoskega sredozemskega brodovja, pri katerih sodeluje tudi mnogo zračnih bojnih sil.

Vrangel pokopan v Jugoslaviji

v **Bruselj**, 26. aprila. (Tel. »Slov.«) Radi nenadne smrti generala Wrangla so se širile vesti, da je bil general zastrupljen. Potrdila o tej domnevi dosedaj ni. Truplo bodo balzamirali in prepeljali v Jugoslavijo, kjer ga bodo pokopali v novi ruski cerkvi v Belgradu.

Nov čehoslovaški obisk.

v **Praga**, 26. aprila. (Tel. »Slov.«) Češkoslovaška skupina interparlamentarne unije bo poslala v Jugoslavijo delegacijo 18 članov, v kateri bo tudi dr. Kramař, da se posvetuje o gospodarskih in kulturnih resolucijah, ki so bile meseca februarja sklenjene v Pragi.

General izgubil mapo

v **Pariz**, 26. aprila. (Tel. »Slov.«) General Duchesne, član velikega generalnega štaba, je na podzemeljski železnici zgubil mapo z vojaškimi dokumenti. Tatvina dokumentov ni izključena. General se je peljal s podzemeljsko železnico, da bi dokumente prenesel iz vojnega ministrstva v Ecole militaire. Ko je zapustil vlak, je opazil, da nima več mape.

★

5000 oseb umorjenih. »Daily Telegraph« poroča, da so o priliki vstaje v Kingmenu 150 milj zahodno od Hankava plenilske tolpe umorile 5000 oseb od 100.000 prebivalcev.

Turki uvedli arabske številke. Turška poslanska zbornica je sklenila, da namesto turških številk uvede arabske številke.

Vodstvo SDS in demokrati

Značilno pismo volivca, zaupnika in agitatorja SDS.

Čitatelji »Jutra« se Vam iskreno zahvaljujejo za članek, ki nam popisuje neslano dnevno prorokovanje »Jutra« o padcu vlade. Prorokovanja so nehala, te more smo torej rešeni. Ali že nas kliče »Jutro« v drugi poučni tečaj, naučiti se moramo, da bomo kakor papige čvekali: »Vlada je za nič, vlada je nesposobna, vlada ne dela!« itd. Naučiti se moramo tudi misliti in govoriti tako, da na Vukičeviču ne bo ostalo niti trohico dobrega. To se zove »stvarna in nepristranska kritika«.

Dobili smo soborce Pašičevce in Radiča.

Kar smo včeraj obmetavali z blatom,

nam danes prezentirajo kot »slaščico« za lizanje! Za uspešno prebavo izdeluje tvornica KDK cementirane želodce. Vsi, ki si ne pustijo umontirati želodcev te vrste, se uvrstijo med nesposobne, to je v špecijalno kategorijo SDS, v »malkontente«. V to kategorijo spadajo tudi vsi, ki hočejo misliti z lastnimi možgani in se od »Jutra« ne pustijo vtepsti v glavo, da je vse, kar dela sedanja vlada, slabo, zločinsko in bedasto. Da gre pouk uspešnejše naprej, izdeluje tvornica KDK tudi zelnate in slamnate glave, patent »R.-P.« Iz »Jutra« vidimo, da smo že vsi »fasali« te patentbuče in naši dobri voditelji mislijo, da jih tudi nosimo s posebnim zadoščenjem in zadovoljstvom.

Po »Jutru« smo danes popolnoma prepričani, da smo se vedno borili za decentralizacijo, da smo vedno ljubili Radiča in še posebno hvalili njegov razum in delovanje, da smo vedno želeli na krmilu le Pašičevce in Radičevce, da smo vedno trdili, da prečani plačujejo več davkov kot Srbi itd. Sedaj vemo tudi, da je Srbija zakrivila vojno, da je inozemsko posojilo oslarija sedanje vlade, da je štabilizacija dinarja za nič, da se vlada ne briga za stanovanjski zakon in še marsikaj takega. Mi vemo, da vlada ne dela, če dela, mi vemo, da vlada nič ne dela, pa veliko, veliko slabega naredi. Z eno besedo, mi vse vemo in vse verujemo, kar se nam prezentira. Naše zeljnate in slamnate glave so se nam po mišljenju »Jutra« že trdo prirastle ter se bujno razvijajo. Napredek v tej smeri je tako rekoč tehnično-politično na vrhuncu. Po pravici se torej lahko ponašamo, da smo naprednjaki. Tako stoji cela zadeva po zagotovilu »Jutra« in so o tem gotovo tudi popolnoma prepričani tvorničarji in monterji KDK. Temu se tudi ni čuditi, saj so morali svoje izdelke najprej preizkusiti na lastnih glavah in želodcih. Nedvomno se je pri njih operacija izborno obnesla.

Poglejmo pa enkrat resnici v obraz!

Poglejmo v vrste pristašev SDS in kmalu se bomo prepričali, da se tvorniške pošiljke KDK sicer še vedno potrpežljivo sprejemajo, vendar pa po večini rezervirajo za vodstvo pošiljateljev.

Kjerkoli se sestaneš z demokrati, je sodba enoglasna v tem, **da se sedanja vlada res trudi in tudi marsikaj dobrega doseže, da** je zveza z Radičem za vsakega demokrata naravnost sramotna, za nacionalista pa klofuta v obraz, da je že zadnji čas, da so zginili s površja gotovi koruptni elementi, ki si nadevajo Pašičevo firmo in **da vodstvo SDS gazi danes vse, kar nam je sveto ter se dovoljuje predočevati za zlato telo to, kar smo do sedaj zaničevali.** Tako in nič drugače misli danes vsak pošten demokrat. Vodstvo SDS nas ni povpraševalo po našem mnenju, ko je počelo voziti po današnjih krivih potih. Zato pa tudi samo vodstvo pleše okoli teleta, ki si ga je stvorilo brez našega privolienja. Mi ne plešemo z Vami!

Kar se je do sedaj šepetalo, naj pride na dan!

Resnica nam bodi sveta! Naših svetinj si ne pustimo gaziti od nikogar, pa če je še tako potreben — korita! Čas je že, da izginete s površja ter napravite mesto pravim demokratom! Mi se borimo za čista naša demokratska načela in ne za naše voditelje, ki si hočejo priboriti za vsako ceno — magari, da nam pogazijo vse, kar nam je sveto — leto, kar je njim v lastno in osebno korist.

Pred leti so naši voditelji nameravali kompaktno prestopiti v radikalno stranko. Ko se je dovolil en pristaš opozoriti, da bi se večina ne strinjala s tem, je odgovoril neki naš vodja: »Ali mislite, da bomo zato napravili plebiscit?« Kakor tedaj, tako hodite tudi danes po samosvoji poti, ne meneč se za to, kaj o tem misli Vaš pristaš. **Ne čudite se, da se bodete naenkrat znašli popolnoma osamljeni!**

Razcepili ste demokratsko stranko, gazite naša načela, vežete se z našimi nasprotniki, pojdite še naprej ali brez brez nas — v prepad! Če smo kljub vsemu še glasovali za Vas, smo to vedno delali v nadi, da se še v pravem času spametujete.

Kdo na deželi pa pozna g. dr. Žerjava, g. dr. Kramerja?

Kdaj smo ju videli med nami? Kdaj sta se brigala za malega človeka? Kakšne simpatije uživata ta dva človeka v ljudstvu in za kaj? Za katere zasluge? O tem ni duha ne sluha!

Upravičeno lahko trdimo, da je vodstvo SDS aristokratsko in niti najmanje demokratsko ter se sploh briga le za svoje osebne interese. Načelo naših voditeljev je: »Daj, daj in zopet daj! Žrtvuj se, to je tvoja dolžnost!« Nesramnež in izkoriščevalec je pa vsak demokrat, ki se jim približa s kako, pa bodisi še tako skromno prošnjo.

Dokler imaš frak in poln žep, si dobrodošel. Če pa prideš kot prositelj, si vreden le prezira. To so demokratska načela naših sedanjih voditeljev.

Vse to, kar sem tu popisal, bo podpisal vsak demokrat ter priznal, da ni mislil in občutil nikdar drugače.

Ne pišem to zato, da bi se prilizoval sedanji vladi, tudi ne zato, da bi gazil demokratska načela, temveč v dobri nadi, da bo ta članek pokazal, kje je čista resnica. Tudi demokrat ve ceniti delo nasprotnika, ko spozna, da je res dobro in v občo korist. Ve naj pa tudi vodstvo SDS, da nismo lutke, temveč vsaj toliko preudarni možje, da vemo, kaj je prav in kaj ne.

Demokrat, volivec SDS.

Vidi se, da ni več Slavenske banke

Maribor, 26. aprila 1928.

Suša, huda suša je zavladala v strankini blagajni SDS! Ni več Slavenske banke, Žerjav ni več minister za »šume«, Trboveljska je uvidela, da je nesmiselno izmetavati milijone za falitno SDS, najboljši viri za stranko: njih pristaši — trgovci so v denarnih težavah ali celo pred konkurzom! Tajniki SDS se javno pritožujejo, da ne dobivajo redno mesečne plače. Če ni denarja, je težka stvar. Radi tega so se vrgli samostojni demokrati na »zbirco«, posebno v Mariboru. Na stotine tiskanih pozivov je poslal odbor SDS po Mariboru. In celo pri naših najboljših somišljenikih prosjačijo in milo prosijo za »strankin davek«. Kako sijajno evidenco imajo v tajništvu SDS o svojih pristaših, znači osobito to, da so poslali pozive za strankin davek SDS nekaterim občinskim svetnikom SLS! Prosjačijo tudi pri naših obrtnikih, trgovcih in gostilničarjih. In silno »ljubeznjivi« so gospodje iz tajništva SDS. Celo groziti znajo z bojkotom in Orjuno! Še nemškega denarja se ne branijo. Če so le zvedeli kje za kakega petičnega Nemca, kar osebno so ga po gospodu z usnjato suknjo milo povabili, da prispeva v posušeno kaso SDS. — Tako izgleda pri SDS v času, ko je Slavenska banka v večnosti!

Sezonski krediti Narodne banke

r **Belgrad**, 26. aprila. (Tel. »Slov.«) Glavni odbor Narodne banke je včeraj razpravljal o sezijskih kreditih. Ker vlada težka kriza, je sklenil, da sezonskih kreditov ni treba vrniti do 31. maja tekočega leta, kakor je bilo predvideno, marveč je sklenil, da lahko dolžniki vrnejo te svoje kredite do 31. maja prihodnjega leta. Ta lep korak Narodne banke bo veliko pomagal našim gospodarskim krogom v teh težkih dnevih.

Virmanski promet poštne hranilnice

r **Belgrad**, 26. aprila. (Tel. »Slov.«) Počenši s 1. majem otvori poštna hranilnica virmanski promet s poštno hranilnico na Dunaju in čekovnim zavodom v Curihu. Za virman je plačati od 1000 Din 2.50 Din, za izplačilo v gotovini pa na 1000 Din 5 Din.

Dard pri dr. Marinkoviču

r **Belgrad**, 26. aprila. (Tel. »Slov.«) Zunanji minister dr. Marinković je danes sprejel francoskega poslanika D a r d a. To je prvi diplomatski obisk po Marinkovičevi vrnitvi iz inozemstva. Zunanji minister je bil nato sprejet v daljši avdienci pri kralju.

Pri Sv. Križu se je v kaplaniji preuredila klet prvega g. kaplana v lepo društveno sobo. Istotam se gradi sedaj tudi novo nadžupnijsko gospodarsko poslopje, ker je stari kozolec dne 3. novembra pr. l. pogorel.

Podružnica ŠPD priredi v nedeljo, dne 29. t. m. svoj prvi letošnji izlet na Donačko goro, kjer se bo obenem vršil tudi občni zbor podružnice. Odhod iz Slatine je ob 7 zjutraj. Po dohodu tja se bo brala na gori v cerkvi Sv. Donata sv. maša po članu Aljaževega kluba. V slučaju slabega vremena pa bo podružnični občni zbor isti dan ob 3 popoldne v gostilni g. Franca Agrizka pri Sv. Križu.

* * *

Proga Ponikva—Poljčane. Že leta in leta se prekljamo za medpostajo na 16 km dolgi progi Ponikva—Poljčane. Ljudstvo je pripravljeno dati ves les zastonj in tudi navoziti gramoza itd. in denarne prispevke. Proga je predolga. Živita še dva invalida, ki sta na mestu, kjer preko klanca vlak bolj počasi vozi, skočila iz vlaka in postala vsled tega invalida. Obljublja se nam vedno, pa obljub smo že siti; zdaj bi se radi še tudi vozili.

Zahteve tobačnega delavstva

Na shodu tobačnega delavstva v Ljubljani, ki se je vršil v pondeljek dne 23. t. m. je bila soglasno sprejeta na naslov Uprave monopolov v Belgradu naslednja resolucija:

Celokupno delavstvo tobačne tovarne v Ljubljani, zbrano na svojem shodu v Mestnem domu v Ljubljani, dne 23. aprila 1928 je po zaslišanju poročila zastopnikov delavstva sprejelo soglasno naslednjo

resolucijo:

1. Meseca novembra leta 1926. je poslalo tobačno delavstvo v Ljubljani po svojih strokovnih organizacijah Upravi monopolov in g. finančnemu ministru važno spomenico, podprto z materijalom o predvojnem in povojnem stanju tobačnega delavstva v Ljubljani, v kateri je tobačno delavstvo zahtevalo kategorizacijsko ureditev plač in pokojnin s posebnim pravilnikom na podlagi predvojnih prejemkov z ozirom na sedanje valutne in draginjske razmere, ker sedanji sistem plač v tobačni tovarni je krivičen in gospodarsko stanje tobačnega delavstva skrajno slabo.

2. Kakor je tobačno delavstvo informirano, je tak pravilnik, s katerim bi se uredila kategorizacija, plače in pokojnine delavstva v tobačnih tovarnah že predložila g. finančnemu ministru v podpis, ki pa je pravilnik meseca januarja t. l. vrnil, na intervencijo delavskih organizacij iz Bosne in Dalmacije Upravi monopolov, z naročilom, da pravilnik razširi na vse monopolno delavstvo, ker se je pravilnik nanašal samo na delavstvo tobačnih tovarn.

3. Ker bo ta pravilnik tvoril tudi podlago pravilniku o pokojninah monopolnega delavstva in ker je tudi pravilnik o pokojninah enako važen in nujno potreben za monopolno delavstvo, zato z ozirom na zgoraj navedeno

zahtevamo:

a) Uprava monopolov naj pri korekturi pravilnika o kategorijah in plačah monopolnega delavstva upošteva spomenico iz meseca novembra 1926 in priloženi materijal ter čimpreje zopet predloži pravilnik o kategorijah in plačah monopolnega delavstva g. finančnemu ministru, kot nujen predlog v podpis.

b) Novi prejemki monopolnega delavstva naj se uredo na podlagi predvojnih, ki so veljali v tobačni tovarni v Ljubljani in naj se upošteva valutno razmerje in sedanje draginjske razmere, kakor smo te ugotovili v prilogah spomenice iz meseca novembra leta 1926.

c) Pokojnine tobačnih vpokojencev v Ljubljani, naj se uredo s posebnim pravilnikom ali zakonom, ker tobačni delavci oziroma vpokojenci v Ljubljani, so si pridobili pod bivšo avstro-ogrsko državo posebne pravice do eksistenčne pokojnine, na podlagi *»Statuta o oskrbnem sistemu za delavce tobačne režije in njih preostale svojce«* iz leta 1910. Vsled tega *»stečenega prava«* naj se predvojne pokojnine valorizirajo, z novim posebnim pravilnikom oziroma zakonom, pa naj se ustanovijo za tobačne delavce v Ljubljani pokojnine na podlagi zgoraj omenjenega »Statuta« tako, da bo po 35 letih službe prejemal vpokojenec(ka) kot pokojnino nezmanjšane aktivne prejemke, ki se naj določijo z novim pravilnikom v smislu točke b) te resolucije. Pravilnika naj se pošljeta poprej strokovnim organizacijam v pogled in soodločevanje.

Prosimo nujne rešitve in odgovora.

Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani

je obravnavalo na mesečnem zborovanju dne 19. t. m. splošno zanimive probleme. Uvodoma je naznanil predsednik dr. Fr. Derganc, da vabi Rdeči križ zdravnike k čim številnejšemu pristopu. Pomen Rdečega križa se je po svetovni vojni nepričakovano dvignil, posebno, odkar je sprejel Mednarodni Rdeči križ na prva mesto delovnega programa ljudsko organizacijo proti napadom s strupenimi plini. Tu prihaja ljudska samopomoč v prvi vrsti v poštev, seveda v lojalnem sodelovanju s pristojnimi vojaškimi, sanitetnimi in tehničnimi oblastvi. Opozarja samo na ameriški strupeni plin »lujizit«, ki je v stanu z 12 bombami v 4 urah zadušiti ves Berlin, torej 4 milijone prebivalcev. Slovenci mejimo z močnim in brezobzirnim nasprotnikom, ki more že par ur po vojni napovedi s strupenimi plini za večno rešiti problem slovenskega naroda. Zato je nujno potrebno, da slovenski zdravniki potom Rdečega križa in s predavanji o grozotah bodoče kemične vojne opozorijo ljudstvo na pretečo nevarnost. — Prof. dr. Al. Zalokar je podal nato svoje instruktivno predavanje o pogubni porodniški komplikaciji čelne lege, ki jo sam uspešno rešuje z lastno, originalno operacijo (simfizeotomijo). Neugodnega izida so večinoma krive naše nerazvite prometne razmere. Vsak večji kraj bi moral razpolagati s potrebnimi občili (telefon, rešilni avtomobil), ki bi v najkrajšem času obvestila in privedla zdravnika na lice mesta, ali pa bolnico v bližnjo, moderno urejeno porodnišnico. — Asistentka dr. Marija Finkova je demonstrirala zanimiv slučaj otroka s poševno glavo (caput obstipum) in navedla originalno razlago, čije pravilnost potrjuje spontano ozdravljenje. — Primarij dr. Fr. Derganc je končal nato svoje predavanje o »spoznavno-kritični medicini«. Kriza medicinske znanosti ima dva vira, nepravilno metodo in nepravilen predmet. Dosedanja nepravilna metoda individualnega izsledovanja se ima dopolniti z metodo znanstvene kolaboracije (sotrudnosti) vseh strokovnjakov. Vsak individualen izsledek je samo nemerodajen prispevek k skupnemu delu. Še bolj ovira medicino v napredku dosedanji nepravilni predmet materijalizma. Zdravniška praksa dokazuje vsak dan, da sodeluje pri zdravljenju poleg materije še neki drug neznan, a mogočen faktor. Uspešnost empirične psihoterapije (Freud) je na novo odkrila in potrdila staro ljudsko dušo v znanstveni, eksperimentalni obliki. Nepravilni predmet materijalističnega monizma je nadomestil pravilni predmet dualizma (ideorealizma). Empirični in znanstveni dualizem je postal svetovni nazor modernega izobraženca, posebno tudi zdravnika, ter premostil prepad, ki ga je izkopal med ljudstvom in inteligenco monistični materijalizem.

Šolske vesti

Ukazna napredovanja učiteljev(-lc) v ljubljanski in mariborski oblasti: v 1. skupino II. kategorije: Alojzij Peterlin, srezki šolski nadzornik v Kočevju, Josipina Arh, učiteljica v Bohinjski Beli, Oroslav Železnik, šolski upravitelj v Srednji Bistrici (Dol. Lendava), Emilija Sorec-Požegar, učiteljica v Selih, Pavla Pistotnik-Bergant, učiteljica v Mozirju, Marija Minati-Habe, učiteljica v Studencu Igu, Terezija Rus, učiteljica v Ribnici (Kočevje), Milena Sušnik-Kaučič, učiteljica v Novem mestu. — V 2. skupino II. kategorije: Simon Fišer, učitelj v Št. Petru, Medvedje selo (Šmarje), Ivan Lahajner, šolski upravitelj v Dobravi (Radovljica), Mara Pirnat-Brežnik, učiteljica v Novem mestu, Ana Košča, učiteljica v Št. Petru (Ljubljana okol.), Rozalija Mušič-Clarici, učiteljica v Smihelu (Novo mesto). — V 4. skupino II. kategorije: Franc Remškar, učitelj v Loškem potoku (Kočevje), Anica Gaberšek, učiteljica v Zalogu (Kamnik), Maks Tomažič, učitelj v Sv. Štefanu (Šmarje), Roza Roš, učiteljica v Mekinjah (Kamnik), Marija Drovenik, učiteljica v Gančanih (Dolnja Lendava), Franja Golovič, učiteljica v Orešju (Brežice). — V 3. skupino III. kategorije: Ivana Miklavec, učiteljica ženskih ročnih del v Črnomlju, Karla Frohlih, učiteljica ženskih ročnih del v Črnomlju. — Elviri Omrzel, učiteljici ženskih ročnih del v Metliki je priznana stalnost v drž. službi. — Valerija Drnovšek-Berge, učiteljica v Trbovljah-Vodah je podala ostavko na državno službo. — Irma Meža, učiteljica, dodeljena velikemu županu mariborske oblasti (prosvetni oddelek), se dodeli okrajnemu glavarju Maribor desni breg v pisarno šolskemu nadzorniku.

Upokojeni so sledeči učitelji(-ce): Ivan Lakner, učitelj v Kočevju, Armin Brence, šolski upravitelj v Sv. Andražu pri Velenju, Janko Vozel, šolski upravitelj v Trebnjem, Ljudmila Poljanec, strokovna učiteljica v Mariboru, Ivan Pavlovič, učitelj v Vidmu (Krško), Ana Bitenc, učiteljica v Dobju.

Sport

PRIMORJE : SLOVAN

Ta za ljubljansko okrožno prvenstvo I. razreda odločilna prvenstvena tekma bo v nedeljo, 29. aprila ob 16 na igrišču Primorja. Sodi jo po sklepu LNP zagrebški sodnik. Slovan se je letošnjo pomlad s svojim žilavim nastopom ter z izpopolnitvijo svojega moštva povzpel preko Jadrana in Hermesa na tretje mesto prvenstva. Slovan igra pravzaprav najmodernejši nogomet z dolgimi pasovi ter z okretno, naglo igro, ki spravi tudi rutiniranega nasprotnika iz ravnovesja in mu je v stanu ogrožati zmago. Primorje bo nemara igralo s tremo, prvenstvo bo na kocki. Naj izpade kakorkoli, svetovati je obema kluboma, oziroma moštvima, da se borita fair, vzgledno in da naj le znanje ter sreča odločita izid. Od občinstva pričakujemo, da se ravna tudi v tem smislu in da ne kaže sovražnosti prav do nobenega moštva. Vsako se bo borilo pošteno za svoje cilje, za zmago.
Režijo je vodil Tito Strozzi. Na predstavo so bile povabljene vse uprave Narodnih gledališč, veliki župan dubrovniške oblasti in župan mesta Dubrovnika.

* * *

S. K. »Jadran«. Drevi ob 20 sestanek vseh aktivnih igralcev v Narodni kavarni. — Tajnik.

DAVISOV POKAL

Zgodovina Davisovega pokala nam pokaže obenem spremembe v razmerju moči. V letih 1900. do 1906. je vodila Anglija, od 1907. do 1919. Avstralija, od 1920. do 1926. Amerika; sedaj ima pokal Francija in njena naloga je, da ga obdrži v Evropi. Za vse Evropejce je bilo dobro, da so Amerikanci pokal izgubili; prvič so Amerikanci sedaj prisiljeni, da bodo prišli v Evropo, pri koji priložnosti bodo igrali tudi na turnirjih in v tekmah deželnih reprezentanc; drugič so pa sedaj Francozi za kontinentalne turnirje prosti, njih pomen raste, pričakovati je financielnih in sportnih uspehov.

L. 1907., 1910. ter v letih 1913. do 1918. ni bilo tekem; zato se vrši boj za pokal letos 23 let. A nikdar še ni bilo zanimanje za pokal tako živahno kot sedaj. Saj ne gre samo za dežele, katera bo zmagala, temveč se osredotoča zanimanje prav tako na posamezne igravce, pa naj se imenujejo le-ti Tilden ali Lacoste ali Borotra ali kakorkoli. Mislijo, da bo v evropskem pasu zmagala Avstralija, a vsaka druga dežela pričakuje zase na tihem kakšnega presenečenja. Zlasti Italija in Nemčija, morda tudi Anglija, Danska in Holandska in Češkoslovaška. Senzacije so zmeraj dobrodošle in prav Davisov pokal jih je zmeraj prinesel. Katera senzacija bi bila večja: Nemčija kot zmagovalka evropskega pasu proti Avstraliji ali pa Amerika kot končna zmagovalka proti Franciji?

PETROLEJSKI KRALJ ZA SPORT

Največji dve petrolejski družbi sveta sta ameriška Standard Oil in angleško-holandska Royal-Dutch; predsednik zadnje je H. Deterding. Ob priliki amsterdamskega obiska je govoril Deterding v tamošnjem liceju o pomenu sportne vzgoje. Neki njegov prijatelj ga je nedavno vprašal, kaj je treba napraviti, če hočem postati predsednik družbe Royal-Dutch. Odgovor na to vprašanje ni tako enostaven, je dejal Deterding. »Vsekakor je *za dosego uspeha zelo potrebna absolutna samozavest*, zaupanje v samega sebe; in prav to zaupanje se najbolj okrepi s sportom. Sport nas uči, kaj moremo doseči z dosledno vajo. Z vajo in vztrajnostjo moremo veliko doseči, to vsakdanjo modrost bi morali poznati vsi. *Sport združi ljudi* in jim daje čut skupnosti. Vzgoja k sportnemu čutenju je isto kot *vzgoja k narodni zavesti*. Narodi, ki narodno čutijo, se učijo medsebojnega spoštovanja; in iz tega medsebojnega spoštovanja izhaja pravo *mednarodno čutenje*. Prav pri mednarodnih sportnih tekmah se to čutenje najbolj pokaže. Tako postane *sport most k mednarodnemu sporazumu. Sport more pomeniti za narode več kot mednarodne konference.* — Ali nismo mi to že večkrat poudarjali! — Olimpijske igre so pred durmi in ploskali bomo zmagovalcem, katerekoli narodnosti bodo. Tu se učimo ceniti človeka po njegovih uspehih. To je pot, po kateri moramo hoditi. — Za gojitev sporta *ni nikče prestar*. Jaz sem star 63 let, pa se v tenisu ne ustrašim zlepa koga. Sportni duh nam daje pogum. *Naši parlamentarci bi morali vsekakor biti boljši sportniki nego so!* Kje vendar je treba dandanes še več poguma kot v parlamentu! Najvažnejši lastnosti moža sta samozavest in zvestoba prepričanja; sport nam jo vzgoji. Ob teh dveh lastnostih bo človeštvo ozdravelo.«

Kaj pravijo naši parlamentarci na to? Če bo sploh kdo tole bral. Dvomimo. Eden bo že bral, če bo imel čas in priliko. In veseli nas, da ravno ta.

Gospodarstvo

Gospodarski položaj in gospodarske zahteve

(Iz govora dr. F. Windischerja, predsednika Trg. društva »Merkur« za Slovenijo v Ljubljani na občnem zboru društva.)

Gospodarske prilike v Sloveniji l. 1927.

Prilike v naši domači trgovini že več let niso všečne, pa tudi za preteklo leto žal ni mogoče trditi, da so se izboljšale gospodarske razmere v trgovini. Položaj je negotov in je trgovanje težavno tako za trgovca na debelo kakor za trgovca na drobno. Gmotni položaj trgovstva je oslabel. Mnogo samostojnih trgovcev je zapadlo gospodarski smrti. Število konkurzov je še jako visoko. Mnogi pridni stari gospodarji so prišli v plačilne težave ter morali iskati poravnave za svoje obveze. V trgovini na debelo je treba velike previdnosti, pa navzlic temu ni mogoče ogniti se mnogim izgubam. Položaj trgovca na drobno je neugoden. Število novih trgovin se množi, kupovalna sila odjemalcev v mestih kakor na deželi pa močno pada, ker mora tako naš kmetovalec kakor javni in zasebni nameščenec najskrbnejše obračati svoje pičle dohodke. Ob veliki denarni suši svet skrbno ravna z denarjem in kupuje samo najpotrebnejše. Pri tem je dejstvo, da treba prodajati mnogo blaga tako v oblačilni kakor v hranilni stroki na upanje in obroke. Zadolževanje raste in število tistih, ki v gotovini plačujejo, postaja vedno manjše. V trdih prilikah in ob slabih kupčijah je neogibno treba štediti, pa se kot usedlina vseh teh neugodnih gospodarskih razmer prav neprijetno občuteva znatna brezposelnost.

Razmere na delovnem trgu.

Število tistih, ki službe in mesta iščejo, je dokaj večje nego število razpoložnih mest in služb. Mnogo pridnih in veščih nameščencev prihaja tako v neblag in skrbipoln položaj, ki se žalibog jasno dovolj vidi pri naši posredovalnici služb. Pomanjkanje služb in mest je pojav, ki se po vojski pojavlja ne samo pri nas. Prilike so se proti predvojnim časom bistveno izpremenile. Slab položaj upokojencev, ki prejemajo le skromne in nezadostne pokojnine, bridek položaj številnih reducirancev, katerih število vedno narašča, privaja do tega, da je borba in tekmovanje za mesta in službe v privatnih podjetjih mnogo ostrejša v naših dneh, kakor smo je bili prej vajeni. Civilni in vojaški upokojenci so bili prej dobro ali vsaj zadostno preskrbljeni in so se redko potegovali za službe in postranski zaslužek. Dandanes imamo iz znanih razlogov dovolj razmeroma mladih upokojencev in mnogo reducirancev, ki se vsi oglašajo kot tekmeci na trgu za službe in mesta. Ta pojav prav bistveno učinkuje na razmere in ostri položaj. Predrugačile so se tudi prilike za žene, kajti število ženskih uslužbenk tako v javnih kakor v zasebnih službah je močno naraslo in še narašča, pa je na ta način število interesentov za privat. in javne službe jako poskočilo v breme moških interesentov. Nujno želimo, da se položaj državnih in javnih nameščencev izboljša. Le tako je mogoče dobiti dober uradniški ustroj. Le pod tem pogojem je mogoče misliti, da postane služba pri državi zopet vabljiva za spretne in darovite ljudi, sicer je državi v največjo škodo, ako vse, kar je darovitega in sposobnega, stopa v zasebne službe in proste poklice, dočim si mora državna uprava pomagati z onim, kar drugod ne najde mesta. Slaba za državo, ako si mora pomagati samo z duševnimi poberovci! Državna uprava mora trpeti neposredno in posredno, ako so v trdi borbi, ki se razvija vsak dan za pride in koristi, na njeni strani slabiči, na strani zasebnikov s svojimi interesi pa samo spretne, umne in vešče glave. Država rabi za svojo upravo talentiranih ljudi in jih more dobiti samo, ako jim nudi v gmotnem in moralnem pogledu primerno in vabljivo ekzistenco.

Krošnjarstvo.

V neblagih gospodarskih razmerah je za domačega nastanjenega trgovca zadnja leta prava šiba postalo nedovoljeno krošnjarenje z blagom od kraja do kraja ter od hiše do hiše in temu slično detajlno potovanje, to je obiskovanje zasebnih strank, ki ponujanega blaga ne potrebujejo v svojem kupčijskem obratu, zaradi zbiranja naročil, odnosno prodaje ponujanega blaga. Škoda, storjena nastanjenemu trgovcu, je velika in težka, pa je razumljivo, da je proti nedopustnemu krošnjarstvu vseh vrst velika nevolja in nezadovoljnost med domačo nastanjeno trgovino. Tudi mi moramo z vso odločnostjo zahtevati, da poklicana državna oblastva z vso odločnostjo zatirajo gospodarsko kvarno krošnjarstvo in nedopustno agentovanje.

Splošna in strokovna izobrazba.

V svojem skromnem delokrogu smo se trudili pripomoči do širjenja splošne in strokovne izobrazbe. Naš pomladek ni tako izobražen niti strokovno niti splošno in zlasti ne jezikovno, kakor bi bilo dandanes potrebno. Za kontorske službe pa tudi za potniške in posredovalni poklic je občutni nedostatek pomanjkanje jezikovnega znanja. Resnica, ki jo vsi vidimo, je, da znanje tujih jezikov pri naši mladini nevarno nazaduje. Za nekaj let bo umetnost dobiti uslužbenca, ki bo obvladal nemščino ali laščino. Pouk v naših šolah v tem pogledu potrebuje brezdvomno reforme. Tujim jezikom treba posvetiti dokaj večjo nego in pozornost. Tudi znanje srbohrvaščine ni tako, kakor je — in še bolj postane — potrebno. Neprijetno je dejstvo, da je zanimanje za strokovne knjige zelo majhno in se celo knjige kakor »Trgovska korespondenca« zelo počasno prodajajo. Ko si danes dajemo račun o preteklem letu, je treba opozoriti tudi na okolnost, da je zanimanje za lastne organizacije in naprave med trgovskim stanom zelo slabo in nezadostno. Naše društvo, ki je matica stanovskah trgovskih združb, šteje samo 1086 članov in sicer ne več kakor 328 trgovcev in 717 trgovskih sotrudnikov. Pri tem je treba zaradi primere poklicati si v spomin, da znaša število trgovcev v Sloveniji okoli 12.000. Mlačnost opažamo pri organizacijah pa tudi pri številu naročnikov za liste, ki se noč in dan trudijo za trgovski prid in korist.

(Konec sledi.)

GOSPODARSKA LITERATURA

»Narodni gospodar«, je naša najboljša zadružniška revija in tudi splošno gospodarska. Zadnja, 4. številka prinaša: Načelstveno poročilo na glavni skupščini zveze; Amortizacije; K krizi mlekarstva; Hmeljarstvo v Sloveniji; Vprašanja in odgovori; Zadružništvo. Iz te rubrike je posneti, da je v proračunu ljubljanskega oblastnega odbora za l. 1928. določeno za zadružništvo 744.000 Din, kar priča o razumevanju naših oblastnih odborov za zadružništvo.

Almanah denarnih zavodov kralj. SHS. Jeseni letos bo izšel »Almanah denarnih zavodov kraljevine SHS«, ki bo vseboval: Statistiko o našem bankarstvu; detajlni pregled vseh denarnih zavodov in zavarovalnic po stanju 31. dec. 1927; jugoslovanske borze; kreditno zadružništvo; popis velikih svetovnih bank; pregled izvozne industrije. Sedaj je cena (vez.) 200 Din; ko izide iz tiska pa 250 Din. Naslov uredništva tega Almanaha je: Glavno uredništvo Almanaha SHS, Zagreb VI., poštni predal 64.

* * *

Občni zbori: Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani 24. maja ob 16 v društv. prostorih (bilanca; dopoln. vol. nadz., volitev revizorjev); Ljubljanski velesejem, razstavna reg. z. z o. z. v Ljubljani v prostorih Zveze ind. 7. maja ob 11 (bilanca 1927; volitev uprave in nadzorstva); Zveza slovenskih zadrug, r. z. z o. z. v Ljubljani 7. maja ob 15 v Kmet. družbi (bilanca; vol. načelstva in nadzorstva); »Arbor«, lesna trg. in ind. d. d. v Ljubljani 9. maja ob 10 v Kred. zavodu (bilanca, delna volitev uprave in nadzorstva).

Poštnočekovni promet v marcu t. l. je znašal 4170.1 milj. Din (februarja 1928 3801.2), od tega brez gotovine 45.2 (46.1). Stanje vlog se je povišalo od 622.5 na 629.8 milj. Din, od tega v Ljubljani od 109.5 na 110.05 milj. Din. Število računov je naraslo od 15.396 na 15.541, od tega v Ljubljani od 4768 na 4797. Nadalje so narasle tudi hranilne vloge od 25.4 na 26.95 milj. (povprečna vsota posamezne vloge pa je padla od 1020.71 na 971.10 Din).

Nemčija gradi največ ladij. Statistika o ladjedelstvu v prvem četrtletju 1928 kaže, da je bilo dogotovljenih 407.000 ton ladijskega prostora v Angliji, v Nemčiji pa 144.000 ton, nadalje v Franciji 103.000, v Holandiji 163.000 ton in v Italiji 171.000 ton.

Borza

Dne 26. aprila 1928.

DENAR.

Med deviznimi tečaji je danes čvrstejši edine Berlin; Curih, Dunaj in Praga so ostali neizpremenjeni, dočim so drugi tečaji popustili. Promet je bil srednji. Privatno blago je bilo v devizah Trst in Newyork, ostalo pa je dala Narodna banka.

Devizni tečaji na ljubljanski borzi

26. aprila 1928.

	povpraš.	pon.	srednji	sr. 25. IV.
Amsterdam	2287.25	2293.25	2290.25	2290.50
Berlin	1357.25	1360.75	1359.25	1358.75
Budimpešta	—	992.50	—	—
Curih	1093.50	1096.50	1095.—	1095.—
Dunaj	797.96	800.46	799.46	799.46
London	276.97	277.77	277.37	277.40
Newyork	56.71	56.91	56.81	56.81
Pariz	—	223.68	—	223.68
Praga	167.96	168.76	168.36	168.36
Trst	298.125	300.125	299.125	299.35

Zagreb. Berlin 1357.50—1360.50, Curih 1093.50—1096.50, Dunaj 797.98—800.98, London 276.97—277.77, Newyork 56.697—56.897, Pariz 222.68—224.68, Praga 167.96—168.76, Trst 298.235—300.235.

Belgrad. Berlin 1357.75—1360.75, Budimpešta 991—994, Curih 1093.5—1096.5, Dunaj 799.8—800.98 London 276.97—277.77, Newyork 56.81—56.91, Pariz 222.68—224.68, Praga 167.96—168.76, Trst 298.25—300.25.

Curih. Belgrad 9.13125, Berlin 124.15, Budimpešta 90.625, Bukarešt 3.25, Dunaj 73, London 25.325, Newyork 519.10, Pariz 20.4225, Praga 15.377, Trst 27.345, Sofija 3.75, Varšava 58.10, Madrid 86.45.

Dunaj. Devize: Belgrad 12.5030, Kodanj 190.50, London 34.665, Milan 37.435, Newyork 710.50, Pariz 27.955, Varšava 79.665. Valute: dolarji 709.20, lira 35.41.

Praga. Devize: Lira 177.25, Belgrad 59.40, Pariz 132.75, London 164.75, Newyork 33.75.

Dinar: Newyork 176, Berlin 7.36, London 277.30.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Čvrsta tendenca za vojno škodo je danes ponehala in je kurz danes popustil, tudi agrari so popustili. Med industrijskimi papirji je popustila Trboveljska; hausso, dosegla je 66.50 na Dunaju, so povzročili pariški in švicarski nakupi.

Ljubljana. 7% invest. posoj. 90.50 den., agrari 58 den., Celjska 158 den., Ljublj. kreditna 126 den., Prištedjona 806 den., Kred. zavod 157—175, Vevče 135 den., Kranj. ind. 300, Ruše 265—280, Stavbna 56 den., Šešir 110 den.

Zagreb. 7% invest. posoj. 91, agrari 58.25, vojna odškodnina 437—438.50, maj 439.25—440, dec .462, Hipo 58.50, Jugo 87.50—88.50, Prištedjona 807.50, Ljublj. kreditna 128 den., Šečerana 530—545, Drava 370—375, Slavonija 11—13, Trbovlje 510—525, Vevče 138 den.

Belgrad. Narodna banka 6600, vojna odškodnina 438, 436.75 (900), ult. apr. 430—437, ult. maj 446, 447, ult. junij 442—441.50, ult. julij 452, Belgr. zadruga 500, Zem. banka 48, Rdeči križ 55, Tob. srečke 100, 7% inv. posoj. 90.50—91.50, agrari 59.

Dunaj. Podon.-savska-jadran. 81.60, Hipo 7.10, Alpine 41.60, Leykam 9.90, Trbovlje 65.75, Kranjska ind. 38, Ruše 33, Gutmann 26.25, Slavex 15.

BLAGO.

Ljubljana. Les: Hrastovi trizi 70% I. 30% II., po kupčevi noti fko vag. nakl. post. 1 vag. po 1000, trami po kupčevi noti fko vag. nakl. post. 1 vag. po 325; zaklj. 2 vag. Tendenca neizpremenjena.

Dež. pridelki (vse samo ponudbe; slov. post., plač. 30 dni, dob prompt): Pšenica 78—79 kg 2% baška 395—397.50, slav. 390.50—392.50, koruza nova času prim. suha kval. gar. 325—327.50, maj 327.50—330, činkvantin času prim. suh 335—340, oves baški zdrav rešetan 305—310, ajda zdrava rešetana suha 295, moka 0 g vag. bl. fko Ljubljana plač. po prejemu 550—560; zaklj. 4 vag. pšenice. Tendenca čvrsta.

Novi Sad. Pšenica bač. 355—357.50, potiska 357.50—360, ban. 350—357.50, ječmen bač. 295—300, mac. 260—265, oves 257.50—260, koruza bač. 282.50—287.50, maj 287.50—292.50, junij 292.50—295, bela 287.50—292.50, ban. 280—285, moka 0 g in gg 480—490, št. 2 460—470, št 5 440—450, št. 6 410—420, št. 7 350—360, št. 8 240—245, otrobi: bč. 227.50—232.50, ban., slav. 225—230. Promet: 19½ vag. pšenice, 75 vag. koruze, 3 vag. moke, 3½ vag. ječmena.

Budimpešta (terminska borza), 26. aprila. Tendenca čvrsta. Pšenica maj 33.78, 33.74, zaklj. 33.72—33.74, okt. 31.90—31.88, zaklj. 31.90—31.92, rž maj 32.98, 32.94, zaklj. 32.84—32.88, okt. 28.10, 28.14, zaklj. 28.12—28.14.

mrtev. Na mizi je ležal revolver. Policijska komisija je ugotovila, da je Nikolić umrl, ker je dobil strel v glavo. Ni pa še jasno, ali je Nikolić izvršil samoumor ali je bil umorjen.

★ **Pojasnjen umor v Mostarju.** Pred nekaj dnevi je bil v Mostarju kakor smo že poročali na zahrbten način umorjen trgovec Manojlo Miličević. Umora je bil med drugimi osumljen tudi 21 letni delavec Mehmed Drljević, pri katerem so našli krvave hlače. Pod pritiskom mnogih dokazov je Drljević končno priznal, da je Miličevića umoril in ga oropal za 780 Din ter nekaj dragocenosti.

★ **Gg. duhovniki** se prosijo, da bi sporočili, če bi bilo v doglednem času kakšno boljše mesto za organista na razpolago. Prosilec je Štajerc, še mlad, poročen, brez otrok, odločno katoliški, zvest in marljiv, izvrsten organist. Na sedanjem mestu je že več let v službi in je obenem tudi tajnik velike mlekarne s podružnico in prodajo v Trstu in vodi trgovino s kmetskimi potrebščinami. Spričevala gg. duhovnikov na razpolago! Radi odbitega državljanstva bo v kratkem prisiljen na odhod. — Sporočila prosimo na naslov: M. Planinšek, organist, Krusira p. Castelnuovo d' Istria V. G. Italia.

★ **Za potresne žrtve v Bolgariji** je podaril v roke Oblastnega odbora Rdečega križa 240 dinarjev I. Ljubljanski strelski klub. Prisrčna hvala.

Računaj pravilno

kupi dobro in poceni! Oblačila kupiš najbolje in najceneje pri tvrdki

Drago Schwab, Ljubljana.

★ **Tobačna tovarna v Ljubljani** kupi za rekonstrukcijo stropov okoli 130 m² rezanega stavbnega lesa, in sicer stropnih tramov, plohov, desk in pristenic. Lesni industrijci se vabijo, da predlože tobačni tovarni s 5 Din kolekovane ponudbe do 3. maja 1928. Podroben izkaz lesa se dobi brezplačno v tobačni tovarni, kjer se bodo dogovorili tudi dobavni termini.

★ **O sezonskih boleznih.** Ob prehodu zime v poletje mnogo trpi človek vsled spremembe temperature. Ostri vestrovi dražijo občutljive sluznice ust in nosu, a često nagle premene temperature delujejo na telo tako, da se s tem oslabi telo in je bolj podvrženo prehladu: nahodu, hripavosti, otežkočenemu dihanju, trganju v sklepih itd. Kako se ubranimo temu zlu? Treba je, da se poslužimo preizkušenih sredstev. Najlažje se bomo obvarovali prehlada z uporabo že vsem dobro in dolgo poznanega Aspirin-a, kateri že skozi desetletja dobro služi in je poleg tega neškodljiv.

Ljubljana

NOČNA SLUŽBA LEKARN

Drevi imata nočno službo: Sušnik na Marijinem trgu in Kuralt na Gosposvetski cesti.

★

⊙ **Nocojšnji cerkveni koncert** zasluži izredne pozornosti glasbo ljubečega občinstva. Ta koncert bo nudil poslušalcem nadvse zanimiv stilni pregled glasbenega ustvarjanja iz konca XVII. stoletja, ker so na sporedu italijanski nemški, francoski in angleški mojstri te staroklasične dobe. Vstopnice so v predprodaji v Jugoslovanski in Matični knjigarni, zvečer pa pri obeh vhodih v stolnico.

⊙ **Pogreb ge Lemeževe** včeraj ob štirih popoldne je bil veličasten. Veliko ljubezni je spremljalo dobro, tako rano umrlo gospo na njeni zadnji poti. Pred hišo žalosti so pevci odpeli žalostinko, po vsej poti pa je godba igrala žalne koračnice. Pogreba so se poleg številnega sorodstva in občinstva udeležili tudi zastopniki občine s podžupanom prof. Jarcem in dr. Zarnikom na čelu, zastopniki naših delavskih ustanov zlasti OUZD in Delavske zbornice in številni stanovski tovariši dr. Lemeža.

⊙ **Stavbi palač Pokojninskega zavoda in Delavske zbornice** na Miklošičevi cesti sta v surovi zgradbi že dovršeni in so pričeli že z notranjimi deli. Kakor čujemo, je najel francoski konzulat v Ljubljani vse prvo nadstropje v novi stanovanjski palači Pokojninskega zavoda za svoje urade. Tudi ostali prostori in stanovanja v obeh palačah so večinoma že oddana. Zgradba stanovanjske hiše državnih železnic med novo palačo Pokojninskega zavoda in Ljubljanskim dvorom naglo napreduje. Stavbo izvršuje Stavbena družba.

⊙ **Nesreča.** 48 letni Franc Valenčič, uslužbenec državne železnice, je šel včeraj popoldne po nekih opravkih na streho hiše nasproti Tehnične srednje šole, kjer stanuje. Tu se mu je spodrsnilo in Valenčič je padel na tla. Zlomil si je desno nogo. Prepeljali so ga v bolnico.

⊙ **Stanje Zdravka Deleje.** Zdravko Deleja, ki je v Bohinju ustrelil Ljubico Likarjevo in nato poskušal izvršiti samoumor, je znatno okreval, tako, da ga je mogla v sredo popoldne zaslišati policija. Deleja zelo težko govori in odklanja vsako izjavo o vzroku svojega dejanja, dokler se ne posreči operacija, ko mu bodo vzeli kroglo iz prsi.

⊙ **Kje je košara?** Pred dnevi je prišla v Ljubljano Jožefa Zaveršek iz Sv. Jerneja na Dolenjskem. Tu se ji je nenadoma omračil um in dekle se je zopet vrnilo v domači kraj. Oddali so jo v opazovalni oddelek ljubljanske bolnice. V Ljubljani je imela s seboj košaro, polno obleke v vrednosti 4000 Din in je to košaro izgubila. Sedaj ne more roditeljem nič povedati, kam je košara z obleko prešla. Če bi morda kdo kaj vedel o usodi te košare, naj javi revirnemu nadzorniku g. Grudnu na policijskem ravnateljstvu v Ljubljani.

⊙ **Tatvine koles** se v Ljubljani naglo množe. Lastniku betonskega podjetja Vinku Battelinu je bilo z dvorišča v Slomškovi ulici ukradeno 700 Din vredno kolo znamke »Puch«. — Trgovskemu vajencu Antonu Sintiču je neznan zlikovec zmaknil 800 Din vredno kolo, last njegovega gospodarja trgovca Ivana Kosa. Kolo je bilo ukradeno izpred Kosove trgovine na Sv. Petra cesti.

⊙ **Poskušen samoumor.** Včeraj opoldne se je v gostilni Lasan na Dunajski cesti obesil na stranišču 35 letni brivski pomočnik Maks Dolenc. Obesil se je na vrvici od čevljev. Dolenca so še pravočasno sneli in ga z umetnim dihanjem spravili k življenju, nakar so ga prepeljali v bolnico, kjer upajo, da ga bodo rešili.

⊙ **Lizol.** Včeraj zjutraj je samomorilnem namenu izpila večjo količino lizola 23 letna Kati V. na Sv. Jakoba trgu. Prepeljali so jo v bolnico, kjer so jo rešili smrti.

⊙ **Policijski drobiž.** Aretiranih je bilo nekaj oseb in sicer tri ženske radi postopanja, trije moški radi beračenja in dva moška radi suma tatvine. — Prijavljeni sta dve manjši tatvini perila in obleke. — Gospa M. Č. je prijavila policiji, da je neznano kam izginil njen mož.

⊙ **Obledele obleke** barva v različnih barvah in plisira tovarna Jos. Reich.

Maribor

☐ **Iz železniške službe.** V delavnico državnih železnic v Mariboru je prestavljen iz generalnega ravnateljstva v Belgradu g. inžener Leopold Šavpah.

☐ **Živahno zanimanje za občinska lovišča.** Te dni so se na mariborskem glavarstvu vršile licitacije občinskih lovišč. Zakupne cene so letos izredno visoke. Za lovišče v občini Rošpoh je bilo največ konkurentov. Mestni lovci so hoteli dobiti lov, a so jih domačini prehiteli. Celih 4700 Din dobi razmeroma mala občina za lovišče letne zakupnine. Isto je bilo za lovišče pri Sv. Petru. Z visokimi zakupnimi cenami bodo kmetske občine dobile lepe dohodke.

☐ **Nadaljevanje asfaltiranja Tatenbachove ulice** se je včeraj zopet pričelo. Tekom nekaj dni bo Tattenbachova ulica od Glavnega trga mimo Narodnega doma do »Prleka« na novo urejena.

☐ **Loška ulica** je dobila električno razsvetljavo, kar je bila nujna potreba. Ponočnjakom bo stikanje v nočnih urah otežkočeno.

☐ **Velika tombola v prid ferijalne kolonije Podmladka R. križa.** Naši mali člani in članice Podmladka Rdečega križa že pridno zbirajo denarna sredstva za siromašno in bolehno deco, da jo pošlje o počitnicah v ferijalno kolonijo ob morju. Ker je pa število zdravja potrebnih izredno veliko, je sklenil odbor PRK, da priredi v ta namen dne 3. julija t. l. veliko javno tombolo. Raditega se obračamo tem potom do p. n. trgovcev z vljudno prošnjo, da priskočijo akciji po možnosti na pomoč z darovi, četudi malenkostnimi. V prihodnjih dneh se bodo zglasili pri p. n. tvrdkah pooblaščenci PRK in prosimo, da se jim izroče za tombolo namenjeni darovi. Upamo, da bodo p. n. trgovci kakor vedno tudi sedaj izkazali ljubezen do mladine, naše bodočnosti. Odbor PRK.

☐ **Gasilno in reševalno društvo v Mariboru.** Dvajset let je že od takrat, ko je bil poleg gasilnega društva ustanovljen še rešilni oddelek, kateri ves čas svojega obstanka na splošno zadovoljnost občinstva uspešno deluje. Reševalno društvo ima moderno urejeno obvezovalnico z vsemi potrebščinami in dva reševalna avtomobila. Vendar so slučaji, da sta obadva avtomobila na delu in bi še nujno potrebno bilo hiteti na pomoč tretjemu bolniku. Raditega je reševalno društvo sklenilo nabaviti še tretji avtomobil. V ta namen je že mestna občina društvu darovala precejšnjo vsoto, darovali so tudi mnogi trgovci in drugi radodarni ljudje. Da pa bi društvo avtomobil lahko takoj izplačalo, priredi dobrodelno tombolo v nedeljo, 6. maja. Reševalno društvo se občinstvu toplo priporoča in ga vabi k obilni udeležbi.

☐ **Iz mestnega avtobus podjetja.** V nedeljo, dne 29. aprila, ko se vrši na Teznem vojaška kontrolna komisija, bo vozil 26 sedežni mestni avobus od Glavnega trga na Tezno in obratno od 7 zjutraj naprej. Vozna cena 3 Din. — Na križišču Frankopanove in Ruške ceste se je otvorilo z včerajšnjim dnem zasilno avtobus postajališče. — Z ozirom na našo notico glede ukinitve avtobus zveze v Št. Ilj nam sporoča vodstvo mestnega avtobus prometa, da se omeji vožnja v Št. Ilj dne 30. t. m. in vozi avtobus od tedaj dopoldan in popoldan samo ob sobotah, nedeljah in praznikih. Vozni red se spremeni že v nedeljo 29. aprila v toliko, da odhaja avtobus iz Št. Ilja namesto ob 18 šele ob 19. uri.

☐ **Prevzem parkkavarne.** Kavarno v parku je imel doslej od mestne občine v najemu g. Gabro Voljak. V četrtek je prevzela kavarno v parku mestna občina. Kavarna se v parku ni obnesla in radi tega prosi Muzejsko društvo, da se mu prepuste kavarniški prostori, da bo tamkaj namestilo del mestnega muzeja. Poslopje za muzej je premajhno in bi se moralo pozidati še eno nadstropje. Bolj priporočljivo nego nadzidava novega nadstropja, bi bil prepust parkkavarne Muzejskemu društvu.

☐ **Novo bazensko kopališče na Felberjevem otoku** bo otvorjeno začetkom julija. Proti kopališču bo vozil do Kamnice do gostilne Kopriva veliki mestni avtoomnibus. Od Kamniške ceste do kopališča je le par minut. Z levega brega Drave bo peljala na kopališčni otok brv. Studenci bodo zvezani s Felberjevim otokom z novim brodom.

NA POLJU SLAVE

ROMAN ★ SPISAL H. SIENKIEWICZ

začne objavljati 1. maja t. l. »Slovenec«

Znameniti roman je delo pisatelja, ki je spisal tudi prekrasne romane Quo vadis, Z ognjem in mečem, Potop, Mali vitez, Skozi pustinje in puščave

Ako hočeš ob branju novega Sienkiewiczevega romana »NA POLJU SLAVE« preživeti res nekaj lepih ur, čitaj »Slovenca«!

Ljubljansko gledališče

DRAMA.

Začetek ob 8 zvečer.

Petek, 27. aprila: MLADOST. Red B.
Sobota, 28 aprila ob 15. uri: I. N. R. I. Dijaška predstava pri izredno znižanih cenah. Izven.

OPERA.

Začetek ob pol 8 zvečer.

Petek, 27. aprila: Zaprto.
Sobota, 28. aprila: ZMAGOVALKA OCEANA, Operета. Ljudska predstava pri globoko znižanih cenah. Izven.

Mariborsko gledališče

Petek, 27. aprila: Zaprto.
Sobota, 28. aprila ob 20. uri: RIGOLETTO. Ab. B. Kuponi.

Celjsko gledališče

Sobota, 28. aprila ob 8. uri zvečer: DOGODIVŠČINA VRLEGA VOJAKA ŠVEJKA V SVETOVNI VOJNI. Premijera.
Nedelja, 29. aprila ob 4 popoldne: DOGODIVŠČINE VRLEGA VOJAKA ŠVEJKA V SVETOVNI VOJNI. Repriza.

Prireditve in društvene vesti

Pevski odsek »Grafike« v Ljubljani priredi v soboto, dne 28. aprila 1928 v salonu restavracije pri »Levu« na Gosposvetski cesti za članstvo ljubljanske podružnice SGRJ ter grafičarjem naklonjeno občinstvo družabni večer. Spored: Petje, jazz-band, šaljiva pošta itd. Vstop prost. Začetek ob 8. uri zvečer. K obilni udeležbi vabi odbor.

Slovenska planinsko društvo naznanja, da se vrši njegov osrednji občni zbor v Ljubljani, dne 11. maja 1928 v vrtnem salonu pri Levu na Gosposvetski cesti. Začetek ob 8. uri zvečer. Dnevni red: Pozdrav in poročilo predsednika, tajnika, knjigovodje in preglednikov računov, volitev delegatov osrednjega društva za skupščino in event. volitev odbora, samostalni predlogi in slučajnosti.

Zveza služkinj napravi v nedeljo 29. t. m. popoldanski izlet na Žalostno goro pri Preserjah. Odhod z glavnega kolodvora ob 14. uri 12 minut. Vabljene ste vse! — Predsednica.

Cerkveni vestnik

Cerkev sv. Jožefa. V nedeljo praznik varstva sv. Jožefa: Ob 8. uri slovesna sv. maša. Pred mašo: sv. Jožef zl. St. Premrl, na to: missa solemnis v C zl. Ig. Mitterer z orkestrom, gradual, zl. Ant. Foerster, ofert. zl. I. Güttler, po maši: sv. Jožef, zl. dr. Fr. Kimovec.

Orel

Šišenski Orel. V nedeljo, dne 29. t. m., priredi šišenski Orel telovadno akademijo, ki bo gotovo ena najpestrejših prireditev v razvoju šišenskega Orla. Na programu so zbrane izključno le najnovejše telovadne skladbe. Preskrbite si vstopnice pravočasno! Predprodaja pri g. Poru, Celovška cesta 57, sicer pa na dan prireditve v samostanski dvorani. — K obilni udeležbi vabi odbor.

Orlovska srenja v Hrušici. V nedeljo, dne 29. aprila t. l., bo srenjski svet ob 8. uri dopoldne v Društvenem domu v D. M. v Polju. Prosimo, da se tega srenjskega sveta vsi odsekovni odborniki zanesljivo udeleže ter naj prineso seboj pismena poročila o odsekovnem delovanju. — Dne 6. maja t. l. se vrši srenjski članski izlet na Sv. Goro pri Litiji. Na Sv. Gori bo ob pol 11. uri sv. maša. Izlet za odseke v naši srenji je obvezen, če se hoče kdo drugi tega izleta udeležiti, naj se prijavi srenjskemu predsedniku Ljubljana, Miklošičeva cesta 10 do 30. aprila t. l. — Odbor.

Poizvedovanja

Izgubila se je črnobela boa na poti Rimska cesta, Gorupova ulica, za Rimskim zidom do Zeljarske ulice. Pošten najditelj se prosi, da jo odda proti nagradi Zeljarska ulica 11, pritličje.

Darovi

Darovi za Bolgare. Tekom včerajšnjega dne je prejela naša uprava naslednje darove: Dr. Aleš Ušeničnik, 100 Din; dr. Fran Ušeničnik, 100 Din; Roza Janda-Galle, 50 Din; dr. Logar France, 100 Din; F. I. Gestrin, 50 Din; dr. Ivan Zore, 100 Din; uršulinski samostan 100 Din; Janko Cegnar, spiritual, 50 Din; katehet Bonač, 50 Din; Tit Slabe, 30 Din; neimenovan, 30 Din; neimenovan, 20 Din; neimenovan, 30 Din; neimenovan, 50 Din; neimenovana, 200 Din; neimenovana 100 Din; neimenovana, 100 Din; neimenovan, 10 Din; neimenovan, 30 Din; neimenovan, 20 Din; neimenovan iz Št. Vida, 50 Din.

Celje

⊘ **Teharje.** Prošlo nedeljo se je vršil tukaj v dvorani gostilne Šušterič shod SLS, ki so ga Teharčani v izredno obilnem številu obiskali. Na shodu je podal poslanec g. Ivan Vesenjak, poljudno in izčrpno poročilo o naših novejših zakonih, predvsem o davčnem in finančnem zakonu ter zakonu o nošenju orožja. Seznanil nas je tudi o najnujnejših problemih naše notranje in zunanje politike. Zborovalci so vzeli poslančevo poročilo soglasno na znanje in navdušeno odobrili resolucijo, v kateri izrekajo popolno zaupanje poslancem Jugoslovanskega kluba, predvsem pa voditelju Slovencev ministru g. dr. Korošcu, ter dajejo tudi duška svoji želji, da ostane notranje ministrstvo še dolgo v rokah voditelja Slovencev, ker je le tako možno upati na zboljšanje po demokratih in radiševcih skozi leta ustvarjenega težavnega položaja.

⊘ **Vodstvo Zdravstvenega doma v Celju** nas naproša za objavo sledečega odloka ministrstva za narodno zdravje: Gospod minister narodnega zdravja je odredil v svojem odloku H. št. 15.521 z dne 30. marca 1928, da se vsi, dosedaj ločeni socialno-higienski oddelki v Celju (Drž. bakteriološka postaja, Pasteurjev zavod, Ambulatorij za venerične bolezni, Protituberkulozni dispanzer in Šolska poliklinika) združijo v enotno ustanovo »Zdravstveni dom« v Celju.

Dopisi

Trbovlje

✡ **1. maj** proslavi kršč. soc. delavstvo »Strokovne zveze rudarjev« in Krekova mladina v Trbovljah po sledečem sporedu: 1. Zjutraj ob 8. uri služba božja s cerkvenim govorom. 2. Po sv. opravilu zborovanje v Društvenem domu, govornik predsednik Okrožnega urada za zavarovanje delavcev g. Miha Krek iz Ljubljane. 3. Popoldne ob pol 5. uri skioptično predavanje »Življenje rudarjev«. Predava g. prof. Remec iz Ljubljane. Vstopnina 2 Din.

✡ **Redni sestanki delavcev** v tajništvu Strokovne zveze rudarjev na Vodah se bodo vršili vsako sredo ob 6. uri popoldne.

✡ **Trojčki.** Rudarju Zaplotnik Janezu na Doberni je njegova žena povila trojčke, izmed katerih je eden po krstu umrl, dva pa še živita. Mati je zdrava, oče pa na trojčke zelo ponosen.

Brežice ob Savi

Občinske volitve. V torek so bile objavljene od glavarstva potrjene kandidatne liste za občinske volitve. Značilno je, da je le SLS nastopila pod pravim imenom, dočim si je SDS nadela imeni Napredno-gospodarske in Obrtno gospodarske liste, Nemci pa imajo svojo Gospodarsko listo. Ker je bil dosedanji občinski odbor sestavljen po sporazumu in volitev že 6 let ni bilo, pričakujejo vsi nestrpno izid sedanjih volitev, ki bodo mejnik za novo občinsko politiko.

Seja občinskega odbora. V torek 24. aprila zvečer se je vršila zadnja seja sedanjega občinskega odbora pod vodstvom podžupana g. Vidmarja. Po poročilih posameznih odsekov je bil stalno nastavljen dosedanji začasni občinski stražnik Kobal, nadalje se je sklenila nagrada občinskemu tajniku Lukežu in knjigovodji Žorku po 250 Din.

Rogaška Slatina

Krajni šolski odbor je skupno z županstvom započel akcijo za ustanovitev otroškega vrtca in meščanske šole v Rogaški Slatini. V kratkem se bo vršila tozadevna anketa z vsemi merodajnimi faktorji oblastev in lokalnimi interesenti okraja, na kateri se bodo določile smernice za uresničenje ideje, ki je po prebivalstvu cele doline zelo pozdravljena.

Sedanji občinski odbor je pokrenil akcijo, da se uredi novo pokopališče v dolini, ker je sedanje pri Sv. Trojici postalo premajhno in je vsled slabe cestne zveze neurejeno, kar dela slab utis na zdraviliške goste. Stroški, ki so neizbežni za vsakoletno popravljanje ceste, se bodo obrnili za novo pokopališče in na ta način bo rešena enkrat za vselej pereča zadeva, ki je skozi 50 let povzročala prepire.

Za duha in srce

Belgraisko pismo

Petindvajset let dela Sime Pandurovića.

Mislim, da sloveaskemu literarnemu občinstvu ni neznan. Saj se je udejstvoval na vseh mogočih književnih področjih: kot pesnik, esejist, književni kritik, umetnostni teoretik, prevajavec. Preglejmo vsaj v najglavnejšem, v kolikor mogoče kratkih in ostrih potezah, silhuetično njegov petindvajsetletni trud.

Da podam najprej življenjsko pot njegovo. Rodil se je v Belgradu v letu 1883., kjer je tudi absolviral filozofijo. Književno je nastopil pred petindvajsetimi leti, ko je l. 1903. v Srb. Književnem Glasniku objavil nekaj pesmi. Potem je bil sotrudnik pri raznih listih in revijah (S. K. Glasnik, Bosanska vila, Iskra, Brankovo kolo, Savremenik, Delo.) Osnoval je lasten list: Književna nedelja, ki je pa kmalu prenehal. Že v predvojni Srbiji je bil upoštevan in spoštovan. Poprevratna neorijentiranost ga je bolela. Čutil je potrebo po novi reviji in l. 1919. je začel izdajati kulturno-književni mesečnik: Misao, ki ga je vodil do letos, ko ga je dal v roke mlajšim, in ki je danes druga vodilna revija srbska. Izvirnih knjig je izdal pet; troje pesniških zbirk: Posmrtne počasti (1908), Dani i noći (1912), Okovani slogovi (1918), umetnostno-teoretično studijo: Ogledi iz estetike (1920) in pa knjigo kritik, esejev in studij: Razgovori o književnosti (1927). Po vojni je postal nekam svetlejši in več piše. Obožuje Napoleona in Hamleta.

Po svoji ožji domačiji kakor tudi zunaj je preveč razkričan za skrajnega pesimista, pesnika boli in obupa. Preveč, pravim, in po krivici. Če podrobneje analiziramo najbolj karakteristične njegove pesmi, vidimo, da mu je vse preteklo svetlo, vse sedanje, sodobno, temno in ga teži; čutimo, kako je neprestano kopal vase in iskal osnov svojim občutjem, padal v resignacijo, razbolelost mladostnika. A vedeti moramo, da je bilo to po eni strani najkrajša prilagoditev njegovi pasivni, rezistenčno-melanholični naravi, na drugi pa, da je bila ta vase zaprta otožnost nekaka manira one dobe, v kateri je nastopal (saj svetoboljsko izzvenevajo ponekod že Zmaj, Jakšič, Vojislav Ilič, še bolj pa Lukovič, Rakič, Danica Marković, Dis in celo Dučić). Pozneje je ta njegova nota prešla v resnobnejšo moškost. Omenjam, da se je Pandurović sam izrazil (morda v šali?) kritiku Skerliču, da piše samo, kadar je nerazpoložen. In še ena stvar je, ki navidez potencira njegov pesimizem: prevelika nametanost, nagomilenost težkih, ubijajoče-temnih besedi in izrazov. Nekaj morečega mu je ostalo morda od Francozov (Baudelaire: Les Fleurs du mal). Tudi dekadentstvo francoskih devetdesetih let so mu očitali. Jasneje negativen je v eni sami pesmi (Sumorne težnje), a še tam bolj plaho.

Zavidanja vredna je originalnost njegove pesmi. Direktno vplivan ni od nikoder. Že devetnajstleten je imel čisto svoj verz in izraz. Po občutju je ponekod soroden Vojislavu Iliču, v motivih in izražanju morda Disu. Je izredno subjektiven, psihološko-analitičen (Živojinović ga imenuje najdoslednejšega predstavnika te šole v Srbih) in refleksiven. Včasih pri njem utruja razvlečenost in obilnost detajlov. Jezikovno je iznajdljiv in zato širok v izrazu. Opisen je malo in še kolikor je, je le radi tega, da že z vnanjim okvirom nakaže potrebno občutje. Poleg miselno-refleksivnih ima tudi nekaj patrijotičnih in družabno-revolucijonarnih pesmi. Prva zbirka (Posmrtne počasti) je samozavestno-ostra; druga že umerjenejša, manj dinamična; tretja (Okovani slogovi) je izbrana iz vseh pesmi do l. 1918. Simbolike nima visoko razvite in tudi ritmično ni najtečnejši.

V kritiki in eseju je močen, široko izrazen in točen. Ostro je nastopil proti impresionistični kritiki (Ogledi iz estetike). Taine-ovi teoriji kritike nasprotuje (Razgovori o književnosti). Kritika ni posebna književna veja (da je, je dokazoval Ljubomir Nedić), torej umetnost, ampak je znanost, ki mora biti v rokah zmožnih, poklicnih ljudi, ne pa amaterjev in mazačev. Zahteva pravico, da književniki sami razpravljajo o teoretičnih vprašanjih in da kritizirajo. Umetnosti daje skoro religiozen pomen (Ogledi).

Še nekaj o Panduroviču — uredniku! Okrog Misli je zbral celo kopo najmlajših, jih brusil in izbrusil (tako Jevtića, Radulovića, Živkovića, Dragutinovića i. dr.) Že l. 1921. je izdal: Antologijo najnovije lirike, ki jo je sestavil iz pesmi, pub'iciranih v dveh letih v svoji Misli (zastopani: Miličević, Krklec, Tatralja, Mitrov, Massuka, Ujević, Glumac itd.) Predlanskim je prišla že druga, z deli najmlajših pomnožena izdaja, ki dostojno predstavlja najnovejšo srbsko lepo umetnost.

Prevajal je — in to kleno in jezikovno bogato — iz Shakespeareja (znana je njegova predlanska časopisna polemika z drugim prevajavcem Shakespeare-a, Svet. Stefanovičem o pravilnosti prevoda, ki je prišla celo pred sodišče), Hugoja, Racineja, Rostanda.

Na koncu naj omenim, da mu je hotelo Društvo književnikov aranžirati majhno proslavo, pa jo je blagohotno odklonil. Pač pa je ožji krog srbskih kulturnih delavcev ob jubileju izdal drobno, oblikovno nejubilantno: Spomenico Sime Pandurovića (Izdaja: Književne revije, Belgrad, cir., str. 101., 15 Din) s slavljenčevo sliko, ki obsega bolj ali manj informativne članke.

*

Osma št. S. K. Glasnika obsega konec novele Veljka Petrovića: Mica, nadaljevanje romana M. Crnjanskega: Seobe, pesmi Drag. Domjanića, Krkleca, Alfirevića, Andreja Adyja (prev. z madž.), prvi del studije o George Mereditu, razpravo: Slikarstvo u Sv. gori v Vasičevem prevodu iz: Revue archéologique, članek dr. Dušana Nedeljkovića: O Konfučijevom istočnjačkom pozitivitetu, Dimitrija Popovića razpravico: Ivanjdanski atentat i Rusija. Pregledi so topot zelo aktuelni, tako književni (dr. Nikola Banašević: O našem romanu), kakor tudi znanstveni (dr. A. Haler: Benedetta Croceja: Storia d'Italia dal 1871. ali 1915.) in umetniški (Branko Popović: O savremenoj čehoslovačkoj arhitekturi.

Belgrad, 23. aprila 1928.

Tone P.

Knjige in revije

V Kristusovi šoli. Prvi zvezek. Mala skrivnost. Nemški spisal o. Kasijan Karg, kap. reda. Slovencem priredil o. Herman Vodenik, ref. cistercijan. Izdala Katoliška knjigarna v Gorici. Cena 8 Din. Slovenski verniki so s tem prevodom dobili sloveče delo, ki je med Nemci razširjeno v stotisočih izvodih. Knjižica vsebuje navodila za cel tečaj (ki traja 1 do 2 meseca), ki ga vsak tudi najbolj priprost vernik zamore sam predelati, da se uvede v prisrčno, globoko, pobožno življenje. Lepo označuje to dragoceno knjižico prelagatelj, ki pravi: »Blago, pobožno preprosto slovensko ljudstvo, kmetje, delavci, delavke, obrtniki, hlapci in dekle, prav je, da izpolnujete božje in cerkvene zapovedi; toda nikakor ne mislite, da je to že višek našega krščanskega življenja. Tudi vi ste pozvani k popo'nosti. Iz knjižice »Mala skrivnost« se boste naučili, kako lepo, kako lahko dostopno za vse je življenje v neprestani, tesni zvezi z Bogom, ne da bi bilo zato treba pri vnanjem življenju in delu kaj spremeniti. Delali boste isto kakor doslej, samo z vse drugačnim duhom. Med Nemci jih je ta knjižica osrečila na stotisoče. Naj bi storila isto tudi med Slovenci.

Mladost. Štev. 4 (april) prinaša sledečo vsebino: Maj (F. K. R.), Tam doma!, pesem (Franjo Neubauer), zgodba treh src (Brat Janez), o varčnosti. O zabavi (I. Dolenec). Mehikanski junak (iz španskega prevedel urednik). Naše narodno občestvo (Carantanus), Slavnostni govor na VI. telov. akademiji J. O. Z. (Dr. Joža Basaj), Priznanje in zahvala, Od zmage do zmage, Študij socialnega vprašanja in življenje, Po svetu okrog, Iz kraja v kraj, urednikov radio.

The Slavonic Review prinaša v svojem zadnjem zvezku med drugim precej obširen, informativen članek (17 str.) Josipa Vidmarja o »moderni« slovenski literaturi, to je od Valentina Vodnika do najmlajših.

Enciklopedijo svetovne literature namerava izdati literarna in umetnostna sekcija komunistične Akademije v Moskvi. Enciklopedija bo obsegala: zgodovino svetovne literature, sodobno literaturo sovjetskih republik, zapadne Evrope, Amerike in Orienta, estetske teorije, jezikoslovje, metodologijo, zgodovino literarne kritike, literarno terminologijo, bio- in bibliografijo i. dr. Enciklopedija je preračunana na 6 zvezkov, prvi zvezek ima iziti že maja tega leta.

Glasba

Cerkveni koncert, ki bo drevi v ljubljanski stolnici, je III. javni koncert orkestralnega društva Glasbene Matice v tekoči sezoni. Na tem koncertu nastopi orgelski mojster Stanko Premrl, ravnatelj stolnega kora s samostojnimi orgelskimi skladbami ter kot spremljevalec orkestra in pevskih točk. Premrl je najodličnejši slovenski orgelski virtuoz in izvrsten poznavalec zlasti klasične orgelske literature. Kot urednik »Cerkvenega Glasbenika« ima nevenljive zasluge za razvoj cerkvene glasbe v modernem duhu Ravnatelj stolnega kora je, odkar je pokojni komponist Anton Foerster odložil to mesto. Kot točko III. bo igral na koncertu g. svetnik Premrl namesto napovedane Bennetove Fuge dr. Maurice Greeneovo predigro. Green je živel od leta 1696. do 1755 in je umrl kot organist kraljeve kapele v Londonu.

* * *

Novi Oratorij dr. B. Širole. Po velikem uspehu na internacionalnem glasbenem festivalu v Franfkurtu, ki ga je doseglo izvajanje oratorija sv. Cirila in Metoda — je odbor Hrvatskega književnega društva sv. Jeronima v Zagrebu, da čim odličneje proslavi 60 letnico društva, naprosil dr. Božidarja Širolo, da za to proslavo komponira novo delo večjega stila. To je bila pobuda, da je Širola ustvaril nov oratorij pod naslovom »Poslednje obhajilo sv. Jeronima«. Libreto za oratorij je zopet napisal dr. Velimir Deželič, sin. Oratorij sestoji iz osmih delov, a komponiran je za bas-solo, mešani zbor, orkester in orglje. Novi oratorij B. Širole se bo prvikrat izvajal ob jeronimskih jubilejnih svečanostih, ki se bodo vršile letos jeseni.

Razno

Proslava tristoletnice »Dubravke« v Narodnem gledališču v Zagrebu. Sinoči se je v Narodnem gledališču v Zagrebu slavila tristoletnica Gundulićeve pastirske igre »Dubravka«, ki se je prvikrat uprizorila v Dubrovniku l. 1928., na dan sv. Vlaha, dne 3. februarja, ali na dan, katerega je Dubrovnik praznoval svojo svobodo, dne 7. marca. — Prva vprizoritev »Dubravke« v Zagrebu se je vršila dne 4. januarja 1888., v spomin 300 letnice rojstva pesnika Gjiva Frana Gundulića. Muziko je komponiral Ivan Zajc. Z Zajčevo muziko se je obdržala potem »Dubravka« na odru celih 34 let in doživela l. 1922. 62 predstav. Za to dobo je bila »Dubravka« delo, ki se je vprizarjalo ob vsaki svečani priliki. L. 1913. se je vršila predstava v Maksimiru pod milim nebom in je pomenila pravo narodno slavlje. Dne 3. februarja 1923 se je »Dubravka« nanovo nastudirala z novo muziko Antona Dobrinica in je do l. 1927. doživela v Zagrebu 13 predstav, vprizorilo pa jo je zagrebško Narodno gledališče tudi na gostovanjih v Varaždinu l. 1923. in v Belgradu l. 1924. Sinoči pa je doživela »Dubravka« svojo 76. predstavo v docela obnovljeni formi in z novo muziko, ki jo je komponiral Jakov Gotovac

Drobiž

Risbe starih mojstrov. Muzej Eremitage v Leningradu je l. 1926. priredil razstavo starih mojstrov. Kot spomin na to razstavo je sedaj izšlo v 550 numeriranih izvodih luksuzno delo: Musée de l'Eremitage. Dessins de maîtres anciens. Par M. Dobroklonsky. V delu pa niso upoštevane samo risbe starih mojstrov, ki se nahajajo v muzeju, marveč celokupne zbirke risb. Iz teksta je razvidno, da so se muzejske zbirke v zadnjih letih pomnožile za več novih pridobitev in da obsegajo sedaj čez 30.000 risb. Delo ima 12 reprodukcij na celi strani po risbah starih mojstrov. Tekst je spisan v francoščini in ruščini.

Neznana Debussyjeva dela. V biblioteki pariškega konservatorija so se odkrila neznana dela francoskega komponista Debussyja, izmed katerih je večji del nastal že v letih 1882 in 1883.

Rezultat žrebanja

DRUGEGA KOLA V. INVALIDSKE LOTERIJE INVALIDSKE ZADRUGE V BELGRADU,

ki se je izvršilo v navzočnosti državnih oblasti

dne 20. aprila 1928.

021 90 191 686 **1**019 061 072 642 **2**788 689
792 287 261 510 **3**248 355 314 609 275 **4**803 670
664 483 098 020 999 **5**881 977 899 **6**996 927 951
7874 311 731 907 626 979 914 **8**383 429 069 771
567 **9**874 947 569 913 492 554 531 702 372 **10**.509
813 269 944 526 584 957 425 **11**.955 082 382 307
519 042 **12**.367 131 533 907 959 569 536 **13**.286
793 347 **14**.664 **15**.144 975 360 598 972 **16**.117 152
17.891 175 907 **18**.029 684 169 677 **19**.302 089 946
943 414 **20**.497 302 598 **21**.365 089 258 889 627
22.773 319 891 **23**.358 550 929 923 662 **24**.442 780
955 906 907 432 **25**.074 760 688 663 232 **26**.269
721 002 625 634 089 **27**.925 998 032 763 500 501
803 **28**.016 151 368 825 428 855 229 153 578 **29**.513
30.814 525 159 629 **31**.344 642 932 614 037 300
778 186 704 839 **32**.758 976 578 113 142 **33**.568 096
237 307 743 **34**.343 710 443 124 454 360 **35**.680
943 **36**.059 084 325 895 629 049 107 **37**.741 414
238 601 278 581 **38**.105 028 921 765 814 448 311
781 **39**.178 824 811 **40**.033 823 449 318 761 146
901 **41**.293 823 201 331 571 235 585 **42**.251 889
271 **43**.178 157 136 790 466 **44**.647 006 **45**.066 672
46.524 392 **47**.942 617 711 025 **48**.612 374 554 809
49.415 040 009 204 338 718 **50**.900 311 287 717
486 960 **52**.659 817 **53**.263 444 670 **54**.291 207 003
645 499 176 778 **55**.591 793 909 **56**.235 481 727
320 319 **57**.950 074 562 372 518 031 772 **58**.869
751 477 755 **59**.284 552 608 275 347 321 683 244
759 103 873 050 954 **60**.746 602 989 756 157 **61**.179
410 470 948 936 872 **62**.948 780 501 278 564 741
463 **63**.777 536 480 656 582 **64**.473 450 967 991
503 978 **65**.772 330 577 419 305 595 648 597 **66**.917
032 **67**.159 **68**.883 370 773 040 805 936 **70**.023 325
352 367 536 668 886 923 **71**.362 441 583 **72**.028
060 105 313 489 737 **73**.840 960 **74**.321 557 686
75.488 826 **76**.020 046 653 779 776 780 889 967
77.010 018 235 550 312 948 719 727 785 **78**.087
430 440 466 491 500 796 807 850 **79**.008 176 303
80.166 595 291 003 282 945 286 129 524 738 833
190 529 342 **81**.390 562 051 551 648 941 654 **82**.313
138 730 437 148 589 **83**.825 343 160 181 659 509
84.178 433 783 **85**.464 580 327 **86**.065 488 252
87.587 767 821 195 577 **88**.394 404 907 **89**.184 114
718 548 549 858 **90**.980 460 628 934 022 507 868
91.574 613 393 041 362 451 590 038 878 **92**.891
233 449 142 430 101 **93**.339 640 **94**.265 177 535
95.295 078 **96**.249 220 444 926 379 306 **97**.543 361
201 631 697 274 **98**.359 172 936 174 867 864 302
330 **99**.105 **100**.260 **101**.129 **102**.303 220 333 085
514 **103**.571 856 471 345 818 506 976 814 658 **315**
676 991 **104**.609 000 883 534 884 051 **105**.123 450
942 935 437 786 706 **106**.981 523 **107**.374 955
108.424 408 087 **109**.921 838 879 **111**.735 458 558
320 743 521 739 **112**.916 320 160 **113**.362 131 136
114.901 768 771 157 821 309 **115**.178 038 482
116.579 316 858 **117**.181 811 **118**.611 692 164 516
465 **119**.495 301 188 482 046 933 913 361 **120**.167
540 **122**.652 887 187 952 508 502 **123**.577 961 947
354 943 760 351 648 011 232 046 579 346 316 939
124.398 715 **125**.322 524 233 875 **126**.834 061 449
127.788 792 507 449 774 800 057 775 799 **128**.611
842 598 **129**.014 938 688 707 914 352 396 131
130.518 928 664 820 **131**.509 867 478 358 622
132.261 017 088 074 646 050 **133**.925 368 839 481
926 907 079 062 021 932 **134**.861 902 658 **135**.586
603 **136**.934 **137**.218 161 863 340 336 907 **138**.762
139.061 995 262 834 **140**.143 401 864 958 311 877
141.411 025 753 021 222 417 148 931 **142**.833 196
762 840 524 938 038 919 729 **143**.214 175 968 654
136 306 314 393 081 834 238 927 **144**.541 560 891
872 834 497 **145**.936 **146**.600 271 385 **148**.295
149.924 410 **150**.047 002 273 458 252 288 601 245
837 **151**.539 195 936 426 **152**.049 988 982 172 488
153.768 834 **154**.724 985 **155**.182 308 **156**.948 820
951 864 917 331 619 **157**.351 691 191 202 **158**.432
027 941 **159**.546 **160**.617 031 919 **161**.013 146
162.860 011 756 849 494 **163**.837 102 694 941 044
263 770 062 117 002 **164**.631 369 616 667 **165**.379
686 923 689 229 727 922 765 **166**.747 684 862 477
823 **167**.107 598 896 957 830 641 **168**.353 312 292
367 409 498 307 878 706 493 **169**.307 112 726 246
859 **170**.879 208 282 195 528 532 **171**.162 485 862
612 925 020 041 502 777 177 743 160 141 **172**.600
086 720 083 954 642 443 945 825 **173**.881 513 420
297 198 119 192 **174**.294 554 577 327 375 117
175.546 542 645 867 638 312 102 807 082 308
176.719 887 873 652 804 809 881 **177**.835 564 857
930 953 014 494 717 **178**.982 150 264 017 **179**.054
467 008 887 750 348 952 866 **180**.147 385 356 913
046 357 476 **181**.209 174 854 618 791 **182**.647 111
891 397 882 299 011 **183**.912 717 **184**.281 185 186
579 640 115 673 056 019 205 371 278 981 **185**.533
372 255 458 494 288 702 235 **186**.373 782 959 948
356 646 250 **187**.487 933 899 305 **188**.335 431 574
158 298 005 031 587 **189**.903 **190**.536 020 267 492
630 **191**.561 271 733 438 901 605 432 **192**.778 340
979 **193**.294 094 255 **194**.787 498 688 636 **195**.375
136 312 447 **196**.223 250 525 107 498 **197**.548 428
596 958 **198**.098 825 295 336 548 626 **199**.485 190
786 682 148 324 **200**.109 220 **201**.830 042 732 023
202.750 765 724 **203**.205 127 310 518 274 **204**.085
159 369 207 839 **205**.816 263 834 **206**.478 499 504
619 908 637 **207**.150 883 182 101 **208**.096 223
209.661 658 **210**.459 338 730 887 **211**.945 810 086
410 058 **212**.925 512 908 929 302 936 **213**.732 222
442 136 361 756 286 074 **214**.556 883 201 **215**.580
428 366 **216**.426 727 **217**.922 061 739 186 623 462
218.284 834 429 218 417 358 011 **219**.927 532 819
107 172 678 **220**.971 450 484 823 **221**.029 217 025
222.625 856 019 965 **223**.371 341 773 446 527
224.928 350 346 655 429 **225**.522 184 848 **226**.868
526 600 **227**.948 524 480 346 531 061 076 370 980
442 **228**.303 740 266 888 627 **229**.868 014 764 846
942 244 583 715 **230**.539 593 499 258 680 135 702
309 **231**.361 894 137 917 542 484 860 285 283 419
232.738 488 004 460 059 159 **233**.216 955 209 935
176 929 821 487 **234**.377 315 932 485 **235**.158 924
120 **236**.000 234 139 **237**.834 642 254 239 **238**.202
711 938 544 887 737 719 **239**.394 094 627 216 235
439 744 628 812 364 **240**.483 976 883 103 983
241.097 506 143 **242**.865 725 899 **243**.989 848 250
881 **244**.205 158 467 223 **245**.103 988 441 **246**.511
475 735 010 992 **247**.603 270 **248**.364 445 493 950
249.397 772 364 158 970 936 730 856 944 **250**.285
909 878 **251**.739 366 699 918 696 **252**.167 158
253.189 063 069 694 650 **254**.076 149 105 359 579
614 061 569 984 706 **255**.897 847 786 650 976 601
066 240 617 801 **256**.751 832 628 **257**.627 606 968
784 389 **258**.251 423 **259**.928 949 837 **260**.311 680
218 526 194 **261**.379 214 816 639 **262**.848 754 984
662 997 **263**.881 042 554 919 306 **264**.588 218 039
287 774 346 995 699 063 **265**.996 229 196 551 447
517 **266**.173 729 **267**.161 833 **268**.017 775 604 986
269.132 608 044 607 400 100 017 215 845 322 005
270.726 561 727 686 **271**.872 301 675 365 517
272.540 344 101 520 982 822 **273**.770 672 174
274.004 668 578 805 720 618 **275**.082 098 **276**.095
215 754 166 980 717 820 **277**.301 639 801 406 274
394 689 988 **278**.613 602 062 758 526 618 479 883
331 997 919 442 809 307 **279**.363 044 **280**.568 781
025 775 **281**.454 901 452 863 350 202 **282**.597
283.440 448 507 **284**.143 516 419 386 465 525
285.890 082 043 047 **286**.169 966 459 158 **287**.207
850 907 345 **288**.524 388 859 956 157 327 **289**.238
851 936 712 361 **290**.722 202 127 900 895 211
291.145 501 706 609 416 009 100 **292**.939 393 616
353 620 270 288 702 **293**.006 054 171 364 459
294.719 693 **295**.811 315 **296**.855 416 006 325 976
157 **297**.203 027 560 383 368 166 064 318 **298**.280
222 **299**.993

dne 21. aprila 1928.

0.51 70 766 **1**.190 461 112 **2**.581 157 **3**.308 026
4.325 228 384 160 975 308 **5**.493 365 479 **6**.011
511 536 780 929 **7**.140 429 319 347 **8**.076 199 579
428 481 866 432 **9**.608 716 241 774 909 721 **11**.167
266 233 415 **12**.363 416 676 597 **13**.701 942 684
108 125 **14**.064 210 450 074 108 584 394 **15**.513
591 575 **16**.046 525 895 903 947 880 685 007 777
17.575 989 451 **18**.315 014 494 375 737 816 477
393 **19**.212 610 019 132 093 969 337 **20**.381 325
174 177 259 **21**.599 831 949 721 126 776 821
23.839 774 057 790 759 798 **24**.068 320 **25**.217
099 520 278 721 **26**.899 **27**.955 279 355 450 129 745
173 **28**.788 785 536 445 **29**.176 553 404 **30**.295
834 927 678 303 051 **31**.583 506 302 088 **32**.081
322 313 439 **33**.563 819 **34**.631 159 **35**.128 832
484 977 134 670 995 814 475 591 533 **36**.244 382
303 601 **37**.393 511 121 824 122 965 **38**.960 335
462 **39**.630 **40**.081 849 997 **41**.016 162 244 360
42.902 196 031 389 794 **43**.502 **44**.439 580 136
624 **45**.498 022 916 451 **46**.763 275 919 **47**.063
536 961 727 **48**.039 079 763 **49**.351 747 121 068
999 **50**.756 **51**.074 645 890 **52**.259 636 692 860
53.108 **54**.288 522 811 929 999 **55**.040 785 **56**.645
57.152 835 529 345 392 577 567 916 **59**.008 055
087 355 364 457 583 618 642 581 755 810 840 875
863 **61**.069 236 **62**.433 **63**.020 183 181 614 259 934
64.312 **65**.167 271 530 531 721 **66**.569 **67**.743 662
247 973 705 288 788 784 952 **68**.211 579 437 240
434 868 **69**.858 **70**.019 079 **71**.245 742 992 **72**.122
431 571 598 **73**.243 614 489 509 422 **74**.599 **75**.018
174 595 986 **76**.307 943 957 679 888 660 978 655
77.504 985 104 232 039 168 340 689 047 713 140
317 048 058 **78**.672 299 654 028 181 361 190 114
79.295 611 963 **80**.009 293 986 **81**.236 353 857
468 **82**.312 554 885 785 537 709 441 196 305 600
83.133 603 835 **84**.438 702 921 **85**.187 480 783 478
974 629 326 958 696 **86**.085 019 594 **87**.878 **88**.873
173 275 850 680 190 998 **89**.884 773 139 950 805
90.141 381 597 293 511 091 372 732 **91**.861 520
547 **92**.675 676 **93**.915 953 979 **94**.113 085 716
353 960 **95**.536 668 805 **96**.697 **97**.127 491 153 381
98.434 000 830 149 464 422 453 **99**.186 494 531
100.087 099 **101**.543 166 **102**.261 793 119 382
437 **103**.951 560 974 344 458 989 912 652 914 043
396 **104**.493 438 055 869 890 225 **105**.402 524 465
435 433 **106**.978 888 024 360 507 **107**.324 302 218
042 **108**.534 091 057 **109**.418 833 521 065 176
110.482 962 921 501 161 **111**.769 146 032 319
882 226 253 214 603 **112**.991 597 869 **113**.657 143
069 470 490 318 262 **115**.141 362 193 010 **116**.017
760 245 **117**.837 591 905 819 682 591 687 **118**.762
044 893 639 **119**.265 054 255 074 999 832 **120**.832
281 **122**.713 068 720 945 **123**.626 823 815 096
124.814 274 187 275 251 708 **125**.551 **126**.331
531 **127**.668 **128**.319 **129**.949 931 654 844 350
072 143 802 888 648 266 536 388 774 **130**.165 486
129 **131**.364 797 304 **132**.112 450 278 410 064 875
844 080 788 022 528 024 **133**.386 339 632 282 391
134.484 445 436 874 605 470 459 **135**.343 288 506
306 286 953 **137**.200 362 365 186 950 388 779
138.076 313 734 790 776 **139**.253 587 674 112 158
608 598 **140**.588 194 715 880 658 325 044 **141**.722
855 208 327 **142**.944 992 122 192 **143**.501 137 865
634 847 947 **144**.594 546 575 104 934 573 **145**.127
518 521 **146**.002 361 177 **147**.283 347 307 340 316
426 338 851 **148**.229 149 796 776 600 566 824
150.307 313 394 **151**.234 871 442 **152**.913 895
875 969 182 **153**.567 723 **154**.781 664 548 653
155.721 256 585 **156**.310 834 **157**.104 404 614
819 864 818 **158**.155 337 367 374 277 735 434 501
778 305 985 **159**.654 852 616 214 432 **161**.572
938 747 **162**.828 514 765 177 249 365 **163**.354
810 845 **164**.627 299 613 661 793 722 **165**.251
846 113 **167**.965 205 029 096 **169**.327 894 096 018
169.425 721 986 718 152 536 305 621 310 945
170.587 727 391 837 **171**.290 404 961 413 183
172.298 264 921 207 869 425 460 055 **173**.106 463
301 **174**.162 631 413 839 851 963 194 470 466
175.819 513 049 469 050 651 904 948 **176**.191 341
159 979 187 **177**.150 603 298 361 402 **178**.454 816
640 512 **179**.299 924 731 716 **180**.748 243 736 495
181.070 403 720 892 448 717 641 993 **182**.054 116
437 797 569 842 908 187 484 211 911 465 **183**.042
094 466 018 388 462 143 857 610 216 114 941 237
386 **184**.737 496 831 567 499 414 949 167 886
185.878 941 203 055 871 282 **186**.732 125 812 586
478 819 **187**.936 318 693 500 **188**.560 596 753 717
842 672 **189**.471 032 310 503 231 269 959 979 667
190.109 566 **191**.816 690 862 747 069 **192**.103 052
235 189 997 060 **193**.422 250 282 364 528 737 201
194.623 299 569 257 114 **195**.307 027 167 267 123
196.238 058 451 191 228 618 658 **197**.443 922 403
230 640 432 **198**.555 185 985 **199**.139 057 **200**.827
103 740 705 398 625 706 154 **201**.928 758 **202**.123
572 505 **203**.565 654 434 281 047 **204**.062 863 180
240 603 109 889 738 695 364 **205**.987 730 401
206.996 068 276 **207**.492 879 328 **208**.804 674 429
805 294 180 288 667 **209**.062 **210**.642 954 269 486
027 **211**.914 752 473 934 499 003 308 **212**.189 550
790 **213**.139 868 057 016 940 **214**.080 954 163 854
282 618 **215**.262 646 074 684 **216**.287 324 024 624
217.993 085 785 887 538 **218**.382 895 922 268 262
106 774 332 601 973 328 **219**.275 142 469 557 211
986 **220**.995 898 267 797 764 064 **221**.975 402 377
222.658 300 312 976 207 643 198 913 **223**.813 150
628 **224**.894 176 020 680 776 659 205 837 787
225.294 010 259 226 103 881 060 012 **226**.401 414
741 **227**.244 566 374 **228**.019 989 465 897 **229**.736
874 689 **230**.223 605 763 936 213 763 811 **231**.717
298 452 948 **232**.346 150 259 **233**.657 511 476 631
552 **234**.686 806 427 037 896 130 550 488 043
235.087 101 105 285 **236**.588 824 **237**.308 797 712
510 036 **238**.070 664 270 423 125 323 463 840
239.629 224 **241**.465 106 662 918 948 **242**.117 453
210 290 782 **243**.621 173 108 997 422 953 093 001
695 844 **244**.580 846 047 919 889 930 767 **245**.340
631 250 **246**.933 118 **247**.314 **248**.616 852 587 582
359 643 043 **249**.755 394 382 101 040 453 597 947
250.939 127 051 032 **251**.301 297 169 826 499
252.637 682 189 729 727 765 **253**.795 137 613 270
690 **254**.833 243 843 870 431 551 696 **255**.646 390
161 644 **256**.895 459 783 032 **257**.849 251 381
258.635 **259**.779 500 858 613 238 **260**.025 327 901
049 365 256 462 **261**.983 185 293 998 091 359 226
190 402 **262**.958 377 390 715 **263**.663 141 **264**.820
733 233 **265**.038 725 **266**.085 702 277 039 079
267.086 228 710 485 926 **268**.271 **269**.958 214 511
195 591 814 032 873 240 **270**.029 689 387 245 073
158 093 **271**.218 936 951 729 **272**.379 483 695 363
390 **273**.083 570 838 808 **274**.657 150 **275**.936 302
830 610 575 771 459 **276**.885 705 510 791 882 662
624 563 141 **277**.359 483 828 985 622 505 **278**.252
008 415 075 978 **279**.158 955 785 442 699 **280**.499
104 444 978 **281**.082 368 362 096 **282**.093 310 660
283.429 438 061 **284**.683 428 759 **285**.947 631 520
286.304 800 582 **287**.265 020 543 867 133 **288**.106
406 827 030 **289**.989 873 **290**.267 677 **291**.478 405
553 715 758 352 **292**.810 525 256 261 014 **293**.749
333 807 903 552 **294**.597 633 359 147 850 768 300
295.911 419 985 121 550 **296**.078 857 799 942
297.023 926 696 096 053 844 **298**.392 858 442
299.140 574 668 079.

GLAVNI DOBITKI:

14.394 **15**.500 **21**.258 **54**.722 **59**.195 **59**.675
59.857 **81**.654 **122**.996 **129**.920 **162**.961 **181**.827
187.997 **192**.391 **201**.701 **213**.904 **217**.632 **227**.061
233.487 **253**.189 **262**.062 **267**.044 **286**.470 **289**.957

Izdajanje dobitkov se je pričelo 20. aprila 1928 v prostorih Invalidske zadruge v Belgradu, Zeleni venac 7, in traja do 1. junija 1928. Prosijo se vsi oni, ki so prejeli srečke Invalidske zadruge po 10. aprilu 1928, da se požurijo s plačilom za prejete izvode v gotovini po preišnjem navodilu Invalidske zadruge.

Sveta življenje in vrvenje

Stari in Novi Korint

Zadnja poročila iz Grčije javljajo, da so ponavljajoči se potresni sunki uničili še vse ostale hiše v Korintu, tako da stoji v celem mestu samo še ena edina hiša.

Ta Korint, ki ga je sedaj uničil potres, pa ni stari, klasični Korint, ki je znan vsakemu kristjanu, če ne po drugem, pa po Pavlovih pismih. Ta stari Korint, to bogato in sijajno helensko mesto je že okroglo 2100 let v razvalinah. Porušili so ga Rimljani leta 146. pr. Kr., ko so ga pod Mumijem zavzeli. Pač je dal Cezar malo pred svojo smrtjo mesto zopet pozidati; tudi slavna vsetišča in druga javna poslopja so obnovili. Toda že koncem 3. stoletja po Kristusu so Gotje pod Alarichom Korint znova opustošili. Kar se je potem še dvignilo iz razvalin, so v 8. stoletju na svojih pohodih uničili Slovani. Vedno bednejše in neznatnejše je postajalo nekdaj tako slavno mesto, posebno potem, ko so ga leta 1459. osvojili Turki. Cvetoča korintska trgovina je že davno propadla in se popolnoma umaknila v Patras.

Šele pred dobrim stoletjem, ko se je leta 1822. osvobodil turškega gospodstva, je začel Korint polagoma pozet vstajati. Toda nesreča je že zopet prežala na mesto: dne 21. februarja 1858. je naselbino uničil potres. S tem se je zaključila zgodovina 3000 let starega mesta, kajti od tedaj do danes se je bila v njegovih razvalinah naselila le mala vasica, obsegajoča par revnih koč.

Mesto, ki ga je sedaj uničil potres, leži 5 km severnovzhodno od starega Korinta, neposredno ob morju, ob prekrasnem, temnomodrem korintskem zalivu; to je čisto novo, po potresu leta 1858. nastalo mesto, ki ga Grki imenujejo Nea-Korinthos — Novi Korint. Samo ime opominja na njegovega slavnega predhodnika; kajti nič sijaja in veličine starega Korinta ni prešlo na naslednika. Občina šteje 7000 do 8000 duš, dočim je štel stari Korint, ko je bil na višku svojega razvoja, do 80.000 prebivalcev. Novo mesto ima čisto nove ulice in puste poslovne zgradbe.

Nad tem junaškim ozemljem se še vedno razpenja jasno grško nebo in ob imenu Korint oživi pred našimi dušnimi očmi vsa sijajna preteklost znamenitega mesta.

Komaj dva kilometra od Novega Korinta se pri majhnem pristanišču Poseidonia začne Korintski kanal, ki deli celinsko ožino in veže Korintski zaliv v Aeginskim. Ožina je pa najožjem mestu široka samo 6.3 km in so tu že stari Grki imeli naprave za vlačenje ladij iz enega zaliva v drugega. Dasi je pa kanal primeroma kratek, vendar je bilo treba pri zgradbi premagati velike ovire. Skalne stene na obeh straneh kanala so se izkazale kot razjedene in trhle ter je bilo treba kanal zavarovati z umetnimi zidovi. Razen tega je pa ravno pod to ožino ognjišče potresnega gibanja, kar se je pokazalo topot. Poročila sicer pravijo, da je ostal kanal, ki so ga otvorili leta 1893. in je 22 metrov širok, nepoškodovan, vendar se je zelo bati, da ga nekega dne doleti usoda, kakor je doletela staro in novo mesto Korint.

V Korintu

je stiska prebivalstva nepopisna. Nekaj žensk je zaradi groze in pomanjkanja znorelo. Vse prebivalstvo je iz mesta zbežalo v okolico. Ob potresu je bilo v mestu strašno kakor v peklu. Na begu je mnogo ljudi obnemoglo in obležalo. Stisko povečujejo strašni nalivi.

Letalec Fitzmaurice, ko mu je bilo seveda — 30 let.

Za življenje gre! V španski bikoborbi se zgodi, da razjarjen bik konja enostavno nabode na roge.

Svetovna razstava tiska. Slika nam kaže pročelje velikanskega razstavljalnega prostora v Kölnu, kjer se bo v maju otvorila mednarodna razstava. Katoliški tisk ima poseben oddelek.

Potres se je razširil tudi na Lamio; prebivalstvo beži v gore.

Potres se je čutil tudi v Atenah in Pireju, kjer je nastal med prebivalstvom tem večji strah, ker je morje naraslo za pol metra više nego običajno ob plimi.

Grška vlada se trudi, da gorje v potresnem ozemlju kolikor mogoče omili.

Potresna stiska v Bolgariji in Grčiji

Kralj Boris je v Sofiji sprejel dopisnika Češkoslovaškega korespondenčnega urada in mu opisal svoje vtise ob obisku v potresnem ozemlju. Rekel je, da je to največja potresna nesreča, ki je kdaj zadela Bolgarijo. Potres, ki je prizadel Čirpan in Borisovgrad, je bil valovit vodoraven sunek, in zato manj poguben, potres 18. t. m., ki je uničil Plovdiv, pa je pričel v navpični smeri in je bil zato nad vse poguben. Plovdiv in 20 okoliških krajev je do tal porušenih.

Strašna nesreča bi se bila skoro pripetila na železnici. Osebni vlak je prispel na postajo v trenotku, ko je nastal prvi sunek. Komaj je bil zadnji vagon preko mostu na Marici, se je most udrl za cel meter.

Prebivalstvo v potresnem ozemlju je v največji stiski; nima ne strehe ne hrane. Bolezni se širijo. Prvi je prihitel na pomoč italijanski Rdeči križ.

Po uradnih podatkih so pri potresu izgubile življenje 103 osebe, ranjenih je bilo 700. Število porušenih hiš znaša nad 10.000, za prebivanje neporabnih je nadaljnih 10.500 hiš. Brez strehe je 200.000 ljudi. Škoda znaša 2 in pol milijarde levov.

Avstrijska letalka poleti preko oceana

Bivši častnik in vojni letalec Ristics poleti z dunajsko igralko gospo Lili Dillenz preko Atlantika v Severno Ameriko. Podjetje bo financirala neka dunajska skupina, ki kupi v ta namen sestrsko letalo »Bremena«, to je tip »Junkers W 33«. — Ristics je 33 let star. Lani je skupaj z Edzardom dosegel za Nemčijo svetovni rekord 52 ur v trajnem letu. — Nemški listi protestirajo proti novemu poletu, dokler uspehi »Bremena« niso ugotovljeni.

Kako dobi list pol milijona naročnikov

V New Yorku so padle na slavnostnem obedu, ki ga je priredilo Združenje zunanje politike — Foreign Policy Association — zelo zanimive besede o časopisju. Urednik lista »Christian Science Monitor« Abbott, je v svojem govoru izrazil željo, da naj bi ameriški listi svojim zunanjim zastopnikom naročili, da naj ne pošiljajo nikakih političnih poročil, ki bi vzbujale zaničevanje in sovraštvo proti kaki tuji državi. Ameriški čitatelj se danes dosti bolj zanima za senzacijska poročila o kaki mogoči vojni kakor pa za najskrbneje izdelane politične razprave. Če bi pa listi poučno pisali o drugih deželah, bi zelo veliko storili v prospeh svetovnega miru.

Tovariši Abbottu niso pritrdili. Naglašali so, da bi bilo vsakega lista kmalu konec, ki bi svojim poročevalcem naročil kaj takega. List se mora ravnati po željah svojih čitateljev in urednik nima naloge, da bi za čitatelje mislil ali da bi pisal za izobražene ljudi, marveč mora pisati le to, kar pretežni večini, masi ugaja. — Neki drug govornik je zbadljivo pripomnil, da je ameriško časništvo industrija, ki stremi zgolj za dobičkom. Ta je odvisen od prodaje lista, prodaja pa zopet od tega, da je vsebina lista primerna za čitatelje, katerih duševnost ni višja nego duševnost 14 letnih otrok; kajti dušeslovci so ugotovili, da stoji ameriško prebivalstvo povprečno na tej višini. Enoličnost, ki jo je prinesla doba strojev, se mora zakriti s senzacijskimi poročili o vojni, zločinih in podobnih stvareh. Listi, ki so pisani za inteligentne ljudi, pač nikdar ne dosežejo 300.000 do 500.000 naročnikov.

Po nesreči postal milijonar

Na Holandskem je nedavno umrl ustanovitelj velikega tobačnega podjetja na Sumatri: »Deli Tabak Co«, Nienhnys. Tega moža je nesreča napravila za mnogokratnega milijonarja. Kako? Nienhnys se je pred 65 leti kot 20 leten mladenič odpravil na Javo, da bi poizkusil svojo srečo. V uradu neke holandske družbe je dobil prvo službo. Toda niso bili zadovoljni z njim ter so ga odpustili iz službe. Ker ni mogel dobiti drugega mesta, se je vdinjal pri arabskem trgovcu s konji, ki ga je poslal na majhni ladji s transportom konj v Singapore. Neugodni vetrovi so pa vrgli ladjo na močvirno obalo Deli, tedaj še nepreiskanega vzhodnega dela Sumatre. Nienhnys je bil prisiljen zapustiti ladjo in gaziti preko močvirja na kopno. Tam so ga sprejeli domačini, ki so ga odvedli k svojemu sultanu. Le-ta ga je na svojem tronu — vrču za olje — zelo prijazno sprejel in mu gostoljubno ponudil domačo cigareto. Vonj te cigarete je bil tako čudovit, da je Nienhnysa navdušil. Vprašal je sultana, kje je dobil ta tobak, nakar mu je sultan ponosno pokazal po pokrajini, češ vse tod raste tobak divje. Nienhnys je vedel dovolj. Porabil je prvo priliko in se odpeljal nazaj na Holandsko, kjer je v zvezi z uvoznikom indijskih dišav Janssenom v Amsterdamu in bivšim kolonijalnim ministrom Cremerjem ustanovil delniško družbo »Deli Tabak Co«. Podjetje je sijajno uspevalo in se razvilo v eno največjih na Sumatri.

Znamenita najdba na otoku Cipru

Na otoku Cipru, ki je videl že toliko zgodovine, že mnogo let razkopava razvaline Švedska arheološka ekspedicija. Vendar ji sreča vsa ta leta dela in truda ni bila tako mila kakor te dni nekemu tukajšnjemu kmetu, ki je na lepem našel doslej najznamenitejšo ciprsko starino: izvrstno ohranjeno glavo velikega brončenega kipa, o katerem sodijo, da je predstavljal enega rimskih cesarjev. Kmet je našel potem na istem mestu še več ostankov kipa. Vse je nesel ciprskemu guvernerju Siru Rolandu Storrsu. Strokovnjaki so mnenja, da je kip predstavljal cesarja Septima Severa, ker so poteze na najdeni glavi njegove. Iz atributov, ki jih je držal v rokah, se da sklepati, da je bil cesar vpodobljen kakor bog — Zevs ali Pozejdon. Kip so našli v bližini najstarejše ciprske naselbine — Kythräje.

Kaj želodcu prija

Dne 5. maja t. l. otvorijo v Berlinu ogromno razstavo, ki bo imela samo en namen: pokazati, kaj človeškemu želodcu prija. Razstava bo največja, kar se jih je kdaj vršilo v Berlinu in bo dajala najpopolnejši pregled o vseh vprašanjih človeške prehrane. Prostori bodo obsegali 45.000 m². Na razstavi bodo predvsem modeli v življenski velikosti, ki bodo kazali sestavo telesa ter potek prehrane v njem. Poleg tega poljudno-znanstvenega bo industrijski oddelek. Tu bodo razstavljeni vsi mogoči stroji in priprave za izdelovanje živil: mlin, pekarna, oljarna itd. Vse v obratu. V pekarni bodo spekli v roku šesturnega delovnega časa po 15.000 hlebcev kruha. V posebnem paviljonu bo predočena uporaba sadja za jed in pijačo, v drugem paviljonu uporaba mleka. Posebni oddelki bodo pokazali, kako se umno goje najrazličnejše vrste domačih živali, ki dajejo človeku hrano, in kako se prideluje dobra zelenjava. Velika, vzorno opremljena kuhinja bo podajala zgled kako se higijenično pripravljajo jedi. Izredno zanimiv bo oddelek, ki bo posetnikom predočeval »prehrano tujih narodov«.

Razstava bo odprta sto dni.

Trda buča.
»Mama, Franc mi je punčko polomil.«
»Kako pa je to napravil?«
»Jaz sem jo na njegovi glavi razbila.«

Sandino oplenil zlat rudnik

Indijanski tekač je v Puerto Cabezas prinesel vest, da je nicaraguajski revolucijonarni vodja s skupino svojih najboljših mož napadel ameriški zlati rudnik La Luz in oropal vse zlate zaloge. Kot talce je odvedel štiri ameriške in enega angleškega nameščenca. Razen tega so njegovi ljudje ujeli do 100 rudarjev domačinov.

Rudnik cenijo na 40 milijonov dolarjev. Poleg zlata je Sandino dobil velike zaloge živil in drugih potrebščin, ki mu bodo v njegovi trdnjavi zelo dobro služile. Zaplenil je tudi 75 ladij na katerih so vozili rudo v Puerto Cabezas. — Sandino je rudnik zasedel in bodo imeli Američani dosti sitnosti, predno ga preženo.

Z brzino 200 milijonov na uro v smrt

Američan Frank Lockhart v Dayton Beachu je hotel s svojim avtom pobiti dosedanji svetovni rekord. Drvel je z brzino nad 200 milj na uro. Ko se je četrtič približal odru, je njegov voz zašel na mehka tla v pesku, se večkrat zavrtel, skočil v zrak, se postavil navpično, zavrtel večkrat okolu svoje osi in se slednjič zvrnil. Lockhart je padel z obrazom na zemljo in bil hipno mrtev.

Umor v ubožnici

V ubožnici občine Braunau ob Inni je oskrbovanec Feliks Glück ustrelil 63 letno ubogo Marijo Zeuz, ker sta se nekaj sporekla.

Kaj nosijo najmodernejše Pariškinje na glavi.